

308437 వత్రిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

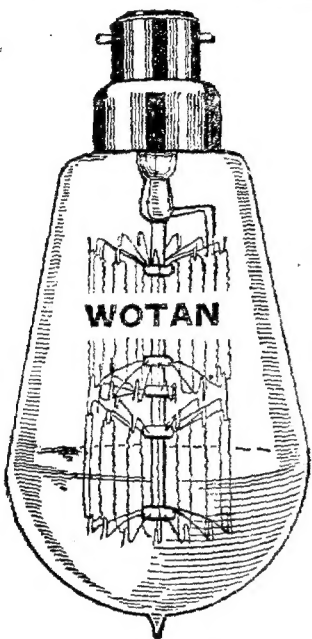
సంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ మార్చి నెల 24 వ తేది బుధవారము

రాక్షసనామ సంవత్సర చైత్ర మాస ము శుద్ధ అష్టమి ౧!

No. 324

సంచిక 324

సీమన్సు ఓటను ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు

ఎలెక్ట్రిక్ దీపములలో ఈ ఓటన్ దీపములు చాలా ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాన వీటిని యశస్వముగా మదరాసు గవర్నమెంట్, వద్రాసు కార్పొరేషన్ క్లబ్బులు, మొదలయినవారు కొనుగోలుచేయుదురు. వీటికి ఎలెక్ట్రిక్ కరెంటుచాలా కొంచెము వట్టును.

ఓల్ టులు.	క్యాండల్ పవర్.	ధరలు.	(ఒకటింటికి)
350	16-25-32 లేక 50	రు.	1-12-0
110	1-625-82 లేక 50	రు.	1-4-0

అన్ని క్యాండల్ పవర్ ను ఓల్ టులకు తగిన దీపములు మాకర్థ యున్నవి.

క్రమన్ బ్రదర్స్ డైరెక్టర్స్, లిమిటెడ్.

పోస్టుబాక్స్ నెం 228, ముపుంటు రోడ్డు, మదరాసు.

లేక స్పెన్సరు అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ముపుంటు రోడ్డు, మదరాసు.

యుద్ధచరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక!

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యౌవనముహూజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేన, ప్రాచీనచరిత్ర, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హిసజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ఫీరారాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరవిరాటకాంశ, గదాధీశులు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయేకా నిపుడు లోకము నంతయును కలనగగగగగగగగ మహాగర్జనానుచరిత్రము సముత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3. యుద్ధ పూర్వాములు, దానివలయుట; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5. మర్థనల్ప సర్వాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల ముఖ్యనామాల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను వెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్ర ప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలను. పేర్లయొక్కవిలువ 300 పుటలకు వినియోగమగును. రాక్షసనామ సంవత్సర వంశాంగము రింగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చి బయ్యింది ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు

మెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	0	12	0
ఆంధ్రవార్షిక పత్రిక గవర్నమెంట్ నివహితక కలనముల చందాదారులకు	1	0	0
ఇతరులకు	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు పేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడి మరొక రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బహుళముగా యిచ్చును అలస్యమైన యాశాభంగము కలగవచ్చును. దిన వార్షిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లివర్ బ్యాబులువాచ్.

గొలుసుతో నహా ధరి య 3-0-0. పోస్ట్ 0-4-0.

డివికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డబ్బులమీద మారంపెని పేరు ఎత్తినదిగా లో ముద్రింపబడి యుండును; ఇది గాచుట కందమై తలపీ మును, దెన్నెలూక ఆను గ్లాసు జోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పట్టెమాత్ర లో భాగమున గ్యారంటీ పీటి అతి కించి యుండును. సేవ నుండి

మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన సెవరియొద్దను జక్కయి. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలపుతో తక్కువ ధేలనంది తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును. ఇదిగల కనేక గడియారములు భర్త్యులు యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున కనేకులు కొని నందరినందరినన, నేజుమాట తెందుకు నెఫ్టియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్స్ నెం 228, మద్రాసు

కస్తూరి

విశుద్ధరసములకు, కస్తూరు, సందకి, నాలింకిరాగములు, వాతములకు చిక్కబిడ్డల జల్లులకు పుష్టికి కస్తూరి యవయోగమైన నుండని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న విలువనుటచేతను నవనర సమయములందు దొరకుట చుస్తము. మా డిపోయిండలి కస్తూరియం దితర వదారము లేవియును తీర్చబడవు ఇంతవరకు మాతాపు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది కొనిన వారొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియవలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కన్నాదని గొప్ప మోసపోవడంబు 1-5 రూ. 30-0-0

ఆదివచ్చి కాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0

ఈదంతచూర్ణముతో కండ్లుతోముడి వలన చిగుల్లి గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము స్రవించుకుండును. అమృతాంజనము డిపో, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇవివరకు తెండు సంచికలు కలుపడినవి.

ఇందన్ని భేదముల చరిత్రయు సులభమగు భాషయోగమున వ్రాయబడినవి. కలనముగలను. చందాపత్రిక సంవత్సరమునకు (రమారము 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్ట్ 0-4-0) ప్రవేశ రుసుములేను. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయవారు గా. హరినర్సయ్య తమరావు, ఎం.ఏ.

వింద్రావి కుటుంబము, మదరాసు. అధికారము

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల.

సంఘము వార్షిక వృత్తాంతము.

కడచిన పదమూడు మాసములలో కళాశాలయొక్క యభివృద్ధిని గూర్చి పాలకసంఘమువారు ఈవృత్తాంతమును సమర్పించుచున్నారు. గత వార్షికవృత్తాంతము వ్యాఖ్యానము టి. సదాశివ అయ్యయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద నత్యుత్సాహముతో జరుపబడినది. ఆసందర్భమున సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు, అనీపీఠేంటియ్యగారును విద్యావిధానసంస్థానమునుగూర్చి యుపన్యసింపిరి. ఈ కళాశాలయొక్క ఆయదన వార్షికవృత్తాంతము సముత్తమ నీ సందర్భమున మన దేశాభివృద్ధిని లో నుత్తములను మహానీయు లిరువురు ఈసభ సలకరించుట మా భాగ్యముగ నెంచుకొనుచున్నాము.

గత సంవత్సరము బ్రతుకించబడిన పాలకసంఘపు వృత్తాంతములో కళాశాలయొక్క యంతరంగికాభివృద్ధిని గూర్చియు, కళాశాలకు బలపరిచిన జాపబడదగిన యందరి యభిమానమును గూర్చియు నుత్సాహపూర్వకముగ వ్రాసి యుంటిమి. ఆపట్టినుండి మాకు లభించిన యభివృద్ధినిబట్టి మా యాశంకను, మా యభిలాషలను ఇంకను ఎక్కువ పోవు లిక కలుగుచున్నది.

ఆపట్టికి జరుగుచున్న యభివృద్ధి ప్రయత్నముల ఇప్పటికి కొంతవరకైనను సఫలములైనవి. మైనరు ఇంజనీరింగుకాని యొకటియు, కమ్యూల్టేట్ కాని యొకటియు నీ సం॥ము స్థాపించితిమి. వ్యవసాయక విషయమైకూడ కొంత యభివృద్ధి జరిగినది. ఈజిల్లాలో నిందునిమిత్తము ప్రత్యేకంగా గూర్చబడిన 10,000 రూపాయలవిధిని సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. అది సఫలమైనచో నానాముఖ్యతతో నీకానిన ప్రారంభింపగలము. మరియు నీకాని పోషణనిమిత్తము మనజిల్లాలో అగ్రపోషకులవారును, ఆనర్వులతో నీ ఏ యను మా స్నేహితులగు గూ. వరదాచారిగారు ఒకప్పుడు కళాశాలలో నుచితముగ బనిచేయు నిశ్చయించుకొని కొన్నిసమయమున, సంస్కృత విద్యాభ్యాసముకొరకు మంచి యవకాశమును జూపింపటగాను ప్రస్తుతము ముద్రాపకపట్టణమున కేగి, వ్యవసాయవిద్యా బోధకగాను కళాశాలకు మాసమునకు రూ. 50 లు నిచ్చెదమని వాగ్దానముచేసియున్నారు. ఇక్కడనాలోపములు లోపములుగ నీయున్నవి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి కొంత ఉపాధ్యాయులకు వసతులు తగినంతగ లేకపోవుటయే. ప్రస్తుతము ఒక నికి నుద్దేశించబడిన చిన్న గృహమునందు ఇరువురు నివసించుచున్నారని చెప్పటకు మాకే సిగ్గుగనున్నది. ఉపాధ్యాయులంగీకరించిన సందర్భములనుబట్టిగాని, కళాశాలయొక్క పరమార్థశేషములనుబట్టిగాని యోచింపగ నట్టి గృహములయొక్క ప్రయోజనమును ఆకళింకమును స్పష్టమగును. వానిని నిర్మించినపుడే బాహుళ్యము, బోధకులకును పరస్పరసంపర్కములను ను, సంయోగములను గలగు ఫలితములు సాధ్యమగును. ఇట్లే పాఠశాలకుండు ప్రత్యేకత ఏర్పడును. ఏ మహావృత్తాంతమున ఇంకను రెండు ఇండ్ల కట్టుటకు వలయు 10,000 రూపాయలు లిచ్చినచో నాదానము కళాశాలయొక్క మూలాద్దేశ సాఫల్యమునకు ప్రభువందనముగ నాచరించును.

గత సంవత్సరము అగ్రస్తులలో మొదట నుండియు కళాశాలకొరకు పాటుబడుచున్నట్టియు, ఉన్నతవిద్యాభ్యాసముకొరకు ఎడింబుర్గ్ 1912 నెప్టెంబరులో వెళ్ళి రమారమి రెండు సం॥ కాలము మాకు దూరముగనున్నట్టియు ముఖ్యులగు కొన సీతారామారావుగారు ఆకట్న ఎం. ఏ. పరీక్ష యందు నుత్తమై, తిరిగి ఈ కళాశాలయందు విద్యాభ్యాసవర్గమున చేరిరి.

తానురాను కళాశాలకు వలయు ధనార్జనచేయుభారము కొంత భూమిని రావుగారిని బతుటచే కడపటి జూలై నుండి వారు కళాశాలపరివాలనను మాస్కోమే నూచుటకు ఆవకాశము కల్పించిగాని తిరుమల జోధులుగ నుండు కాలమున కిది జరుగలేదు. పదునాల్గు మాసములలో ను ఆ నా యమును 29,914-6-7. అందులో వర్కు సాఫు కల న 7929-7-4 ను, సందానక 14,814-0-0, జీతములకు 776-14-0 ను లభించినది. ఆనబంధములో ఆదాయపు వివరమును సమర్పించి, అప్పులు ఆదాయములబాపకు రాబడి ఈవర్గమున పరిశోధనగా నికారాదాయము 24581-0-3 మాత్రమే 10,000 గా తేలిక గలవలె గలవలె 10,000-0-0. ఈ 1000 మాసములలో ఖర్చు 25,566-9-3 అనబంధములో నిర్వహించిన ఆదాయపు వివరము బట్టి చూడగా

వర్కుసాఫు జీతముక్రింద 5127-0-4 ను,
" పరిమితులు 5568 15-5
" నడిపించుటకు 7568-11-5 ను. వ్యయమున నట్లు చేయుచున్నది. కాని యందువలన వర్కుసాఫువిద 5114-3-11 ల నష్టము వచ్చిన్పు. తేలికదని చెప్పట సరికాదు. ఏలయనగా ఈవ్యయములో తత్కార్య కాలపు వ్యయము చేరియున్నది. వర్కుసాఫుయొక్క లాభనష్టములు రెండవ యనబంధమును బట్టి తేలగలవు. ఇది 1-10-1918. 30-9-1914 వరకు తయారు చేయుబడినది. ఆకాలములో దీని బట్టి 10000-0-0 నష్టము వచ్చినట్లు తేలుచున్నది. ఇంకను క్రయమునకు నిలువలొనున్న సరకుల విక్రయమునందు కొంచెము ఎక్కువనష్టము గలగుచున్నది. కావున 20000 రూ.లు నష్టమని చెప్పట అతిశయముగాదు. లాభమునకు తేలకాలని బాలర పనిసంతయు జూడగను, మోములను ఇట్టి పట్టణమునందు, పనివాండ్లను గల నిందుట యందుగాని, వర్కుసాఫును ప్రకటించుట యందుగాని, యందు కష్టమును గమనించగను, ఈనష్టము గొప్ప నష్టముగ భావింపవలెననినది. మొదటి ఆయదు సంవత్సరముల కాలములో వర్కుసాఫు పోషణ తాను చేసి కొనుగదీ యాశించితిమి గాని యాయాశ ఇంక ఆయదు. సంవత్సరముల వరకు నష్టములుగా జాలదని చెప్పకలసి యున్నది. అంతవరకును విద్యాభ్యాసకులవలయునాముఖ్యతో బాటు దీని నిమిత్తము కూడ కొంతసామును ఏమేట సమకూర్చవలసి యుండును.

విద్యార్థులెప్పు జీతములవలని యాయాదాయము బహుస్వల్పము. జీతముక్రింద జూపబడిన 776-14-0 లో టెక్నికల్ యు చదువుకునే బాలబిచ్చ 400-8-0 అపోన, సామాన్య విద్యార్థులదీనియు బాలబిచ్చ జీతము 14 మాసములకు 286-6-0 మాత్రమే.

గవర్న మెంటువారు మామూలుగనిచ్చు జీతము గ్రాంటు 400 రు లు గాక ఈసంవత్సరము వర్కుసాఫు భవనమును సేంపుచేయుటకు 1500 ను, పరిపట్టు, యంత్రములకు గాను 805 రూపాయలను యిచ్చుచున్నారు. ఈమొత్తము 2375 మనకు వ్యయమగు నాముఖ్య సగము మాత్రమే. తక్కిన సగము వ్యయమును మనమే వెట్టుకొనవలెను. ఇదిగాక దొరతనమువారు ఇచ్చెద విద్యార్థులకు మాసమునకు ఒక్కొక్కరికి రు. 10-0-0 జీతమును కడపటిజూలై నుండి ఇచ్చుచున్నారు. మరియు పనిముట్లకొరకు ఇంకొక రు. 405 ను ఇచ్చి యున్నారు. కళాశాలకు ప్రధాన పోషకులలో నొకరగు రావుబహదూర్ పురాణం వెంకటప్పయ్యగారు గతమాసములో మృతి జెందిరి తెలుపుటకు నెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. వీరు కళాశాలకు మూలధనము నిచ్చినవారిలో మొదటివారు.

ఈ సంవత్సరము నూరింపవలసిన యంశములలో ముఖ్యమైనది కళాశాలకు గవర్నరుగారిసందర్శనము. వీరు గత డిసెంబరు 9 వ తేది ఉదయమునచ్చి 45 నిమిషములు కళాశాలను జూచి కళాశాలను గూర్చి ఉత్సాహకరముగ యభిప్రాయమును వ్రాతమాలముగ వెలిపియున్నారు.

కళాశాలయొక్క పరిపాలన విధానముపరీక్షారము ఇది వరకును పాలకసంఘము వారియొక్కయు కొంపిలు మెంబర్లయొక్క ఉద్యోగములను నీ సందర్శనములు గత ఏప్రిలులో మాసముతో అంత్యమైనవి. తిరిగి ఈ సంఘములు గత అక్టోబరులో నూతనముగ నెన్నికవలన నిర్వాహింపబడినవి.

తెల్పాలతేదికి యథా పూర్వముననెనే తిరిగి ఈ సంవత్సరము జరిగినది. ఈ కార్యమును సంసార యుఖము మధ్య గూడ ఎక్కువ శ్రద్ధతోను పట్టుదలతోను ఉచితముగ జేసిన అన్నప్పగారికి మాకుండముల వర్మించు చున్నాము.

ఈ కొద్ది వృత్తాంతమును బట్టిచూడ పాలకసంఘము వారి యాశములన్నియు సంపూర్ణముగ నెరవేరలేదని నూచనయగును. కళాశాలయొక్క పోషణకు మూలాధారములలో ప్రజలిచ్చు చందాలే ఎక్కువ ముఖ్యమునవి. ఇదివరలో సహాయమొనర్చుచున్న ఇండియన్ బ్యాంకును, చెన్న పట్టణపు డిపాజిటిస్ట్ బ్యాంకు ఈ సం॥ము సహాయ మొనర్చజాలరైరి. కాని గొరతనమువారు ఈసంవత్సర మెక్కువ గ్రాంటునిచ్చిరి. గవర్న మెంటువారిచ్చు గ్రాంటులకు ఒక నియమముగలదు. వారెంతసాము నిచ్చెనో యంతసామును మనము వెచ్చింపవలెను. వారు సామాన్యముగ భవనములకును యంత్రములకును పనిముట్లకును సామునిచ్చెదరు. ఇట్టికార్యములపై ఇవివరక మనము ఎక్కువసాము వినియోగించియుండుటచే ఇంక విశేషముగా మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. అట్టివ్యయమునకు సమ్యక్తించకదే దొరతనమువారి సహాయమును మనము బొందజాలము. మనకు ముఖ్యముగ కళాశాలయొక్క పోషణకొరకు

సహాయము కావలసియున్నది. ఇందుకొరకు ఈసారి మన జిల్లాతాలూకాబోర్డులకును మ్యూనిసిపాలిటీలకును దరఖాస్తు చేయదలచినాము. ఇదివరకు మనదేయాలచే నొసంగబడిన విరాళములలో ఇంకను రమారమి 30000 రూపాయలు మూలు కావలసి యున్నది. రాను రాను మిగిలినబాకీలలో కొన్ని పారు బాకీలుండునుగాన, ఈ మొత్తము లో రమారమి 80000 రూపాయలలో ఇట్టి పారు బాకీలక్రింద నెంచదగియున్నది. ఇదిపోన 22,000 రూపాయలు రాదగి యున్నవి. ఇంకను చూడదగిన వెళ్ల మనుష్యులు పట్టణలోను పట్టణములలోను అనేకులు గలరు. గతవత్సరములో వీరినెక్కువ పాడు గ్రామములలో బొడ్డపాటి నూర్యనారాయణగారియొక్క తండ్రిగారి మరణకాలము ముందర కడపటినియమములుబట్టి ఒక యకరము పొలము దానముగా వ్రాసి యిచ్చినారు. మొత్తము మీద రావలసిన ఈ చందాలుగాక కళాశాలకు 5000 రూపాయలును రమారమి 35,000 స్థిరాస్తియు గలద. గత వత్సరములో వార్షింపబడిన నూతన విరాళములు తత్కార్యపు విరాళములలో బోల్చదగినవిగలేవు. కాని ఇది అనివార్యము. ఏల యనప్రతిపట్టణమందను ప్రతిపట్టణమందును, జనోపయోగమున కార్యములు నిర్వహింపబడిన తరుణమున అందరును, వివిధ నొక్క ప్రతిస్థాపన కిచ్చుట దుస్సాధ్యము కాకున్నను, సామాన్యముకాదు. ఆయినను ఈ 14 మాసములలో కళాశాల అనేక విధముల యభివృద్ధిని చూడగలిగియున్నది. ఈ జిల్లాలోను ప్రక్క జిల్లాలలోను, తగిన కృషిచేసి, కళాశాలయొక్క యార్థిక స్థితిని చక్కబెడిచి, నిరభ్యంతరముగ జరుపగలమని పాలక సంఘమువారు యోచించుచున్నారు.

నోటీసు.

తిరుమల తిరుపతివైరా దేవస్థానములలో 1915 సంవత్సరం జనవరి & ఫిబ్రవరి నెలల్లో రాబడిన బంగారు వెండి వగైరాలను యీ నెల 29 తేదీని మరుగోబులలోను మధ్యాహ్నము 11 ఘంటలు మొదలు తిరుపతిలో దేవస్థానం ఖజానావద్ద వేలం వేయబడును. కొనగోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందాడిగా రూ. 100/- లు డిపాజిట్టుకట్టి వేలములో సవాలు చేయవలసినది.

సుమారు మొత్తం.

- 1. బంగారు (దఫాకు 30 తులం వంతు) 597-తులాల
- 2. బంగారు నాణ్యములు (ఒకలాటుగా) 15-రకములు
- 3. వెండి (దఫాకు 1000-తులాల వంతు) 9230-తులాల
- 4. వెండి నాణ్యములు (ఒకలాటుగా) 8-రకములు
- 5. కొత్తపాతము (ఒకలాటుగా) 7513-రూపాయలు
- 6. తేగడ రూపాయలు (దఫాకు 1000/వంతు) 2350 ,,
- 7. తాంబ్రము (ఒకలాటుగా) 644-శేర్లు
- 8. తేగడవైసాలు (,,) 288-రూపాయలు
- 9. వస్త్రాలు వగైరాలు
- 10. జరిగి సామానులు వగైరాలు.

(Sd) శ్రీమహాంతు ప్రయాగ దాసుశివారు.
విచారణకర్త.

దేశోద్ధారకుడగు గోకేచరిత్ర

ఈ స్వార్థశ్యాగి పవిత్ర చరిత్ర మీందు విపులముగా వర్ణింపబడి యున్నది. భారతీయులకు - ముఖ్యముగ నాంధ్రులకు ఈ మహానీయు డాదర్శనీయుడు. గ్రంథ మచ్చులోనున్నది. చదువదగినది.

పాచ్ వి. కృష్ణఅందుకో.
చిత్రాద్రిపేట, నువరాసు.

“ఉపరాధనవానసులులకు సమీపమునున్న పట్టణములను కాపాడునిమిత్తము పోలీసువారి శాస్త్రములను నేర్చు విద్యనడకలెరిగెనె” రానునంద్రరావుగారు జరిపిన ఒకటివూర్తిమే గె” రామయ్యంగారు పోలీసులయమున కర్పింపుచు కొని న్నగించి కరూణములేమా పట్టణమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చబడెను. నేనప్పు రామయ్యయను పేర్చింపవలెనని కోరుచున్నాను. క్రొవడకుంభిని నియంజనవానసులులగుండ్లి విప్రులకుగ చర్చింబబడెను. అదిగ నడచి పోలీసు పరిపాలనమును గూర్చి మరి వెళ్ళు నియ

సానిక వార్తలు.

25 వ తేదీ గురువారము.
 మదరాసు లిటరరీ సొసైటీ, సాంకేతిక సభ సా. 6-0
 రామకథా ప్రసంగము, రిక్కిరాజగోపాలనాయక
 వీధి, చింతామణి పేట సా. 8-0
 26 వ తేదీ శుక్రవారము,
 ఎస్. పి. సి. ఏ. సాంకేతిక సభ, విక్టోరియా
 హాలు సా. 5-30
 27 వ తేదీ శనివారము.
 బహుమతులు పంచిపెట్టటం, దత్తుల నాగేశ్వర
 29 వ తేదీ సోమవారము,
 సానిక కాసని నిర్మాణ సభ సమావేశము

దీపముల వేళ. — నేడు, రేపు సాయంకాలము
 6-49 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడెను.

కాలమానం. — నిన్న సభికోష్ఠానికి కిరీమాత్రం,
 అధిష్ఠానానికి 78 మాత్రం.

కులిగ్రాఫునోటను — జిల్లాల్లో మూలము ప్ర
 త్యేక వారాంతి తంత్రవారిని సాల్పవంతులకు కంగీకరింప
 బడును. కడచిన జనవరి నెల 1-వ తేదీని ప్రకటించబడిన వర
 కు తీసుకొనిపోయిన గమనించబడును.

గోకలేగారి చిత్రపటము. — ఈ సగరము నందలి
 క్రైస్తవ కళాశాలకు సంబంధించిన మొదటి విద్యార్థి కనక
 గృహమున ఈ నెల 26 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము
 6 గంటలకు దాక్టరు నాయుడుగారు గోకలేగారి చిత్రపట
 మును ప్రదర్శించు నుత్సవమును జరుపుదురు.

మెర్కంటైల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా. —
 కడచిన డిసెంబరు నెల 31 వ తేదీతో సంపూర్ణ సంవత్సర
 మునకు ఇన్కమ్ ట్యాక్స్ లెవండ నూటికి 8 వంతున ఎ. బి.
 గుర్తులుగ భాగస్వాములకందటము లాభము పంచిపెట్టు
 టకు తీర్మానించబడినది. 85,000 పానులు రిజర్వు ఫండులో
 చేయబడినది. 47,200 పానులు మరునటి సంవత్సరిపు లెక్కల
 లోనికి నిలువగా తేబడినవి.

దేశీయ హైందవ సంఘము. — సంగంబాకము,
 హృద్యోనోకోట్టు సంఘాధ్యక్షుడు న్యాయమూర్తి జే. ఎ. వే.
 బ్రెక్కెట్ గారి "పుష్పస్తావ" భవనమందు రేపు గురువారము
 నాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ప్రతిసాంకేతిక
 సాధారణ సభ సమావేశమగును. అపుడు 1914 వ సంవత్సర
 రిపు నివేదికమును లెక్కలును పరిగణించబడును; 1915-వ
 సంవత్సరమునకు అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, ఉపసంఘాధ్యక్షు
 లును ఎన్నుకొనబడుదురు. లేడీస్ రిక్రేయేషన్ క్లబ్బును సంఘ
 ముతో చేర్చుకొను విషయముకూడ పరిశీలించింపబడును.

వారి ముట్టును. ఈలాభము విస్తారముగ నుండుట కనకా
 కము కలదని నే నిదివరకే నూచించితిని. కాని అట్టి అధిక
 లాభము నెవరికొందరుమాత్రమే పొందుటకు ఆ లాభము
 తిరుగు ప్రభుత్వమునకే ముట్టుట చాల యుక్తమని మేము
 నిశ్చయించితిమి. ఈలాభము నేరకే తీర్చి క్రింద నుంచబడి
 మరియొక లాభకరమగు కార్యమునకు వినియోగింపబడును.
 ఈయధికారము చేతిలో నుండుటవలన ధరలను ఎగుమతులను
 సుయమానుకూలముగ నేర్పరుచుటకు ప్రభుత్వమువారికి తగిన
 మనకాళముండుటయే ముఖ్యఫలితము ప్రస్తుతము ధరలు
 నిర్ధారణముగ చెప్పబడెను; రాష్ట్రముల దొరతనమువారిలో
 నుత్తర ప్రభుత్వములు జరుగుచున్నవి. హిందూదేశముందు
 పంట విస్తారముగ పండిన సంవత్సరమున గూడ నీ సరకు
 నాపయోగించువారికి కష్టమును కలిగించుట మా కంగీకారము
 కాదు. ఇట్టి భక్తసాయదారులను మేముధికమగు నష్టమును
 కలిగింపము. ఏమెలవెల కేర్పరుపబడు వెలలకన్న మేలెల
 ధరలను దానికన్న భార్యలనెల ధరలను తగ్గియుండునట్లేర్ప
 గుంపబడును. ఈరీతిగా ధరలను తగ్గించుట కేర్పరుపబడును. దీని
 వలన వర్తకమునకు భంగము కలుగకుండ మనము కొరస విష
 యము సఫలము కాగలదు. నిజముగా నిది దొరతనమువారి
 కపరితమగు విషయముగాన నెవరికి నూచనల నొనరించిన
 సంపాదించెదము. వర్తకలండరును మాకు సహకారు లయ్యెద
 రని తలంతునని గాని జ్ఞానగ్రుగురు నుడివిరి.

క పాలేశ్వరస్వామి యుత్సవము. — మైలాపర
 మునందు మొన్న నారంభమైన బ్రహ్మోత్సవమునకు తంజావూరు
 జిల్లాసంఘి నాగూరు నుబ్బయ్య నాగస్వామి వాయించుమి
 త్తము. ప్రత్యేకించి పిలిపించబడినాడు కాబట్టి యుత్సవ మధి
 కాహ్లాదకరముగా నుండును.

డగ్గర్ ప్రభుత్వము. — ఈసంఘమునకు సంబంధిం
 చిన ప్రతిసాంకేతిక సభ మున్న సభర చ్ఛేదము ప్రభుత్వమంది
 రమున సమావేశమయ్యెను. శ్రీ వెంట్టండు ప్రభుత్వగ్రామసాధి
 పత్యము వహించిరి. ఇరువదితోమిద్దవ సాంకేతికసభినివేదికము
 సభివారిచే నామోదించబడినది.

శ్రీరామకథా శ్రవణము. — రేపు శ్రీరామనవమి
 యగుటచేత తెలుగువారికి శ్రీరామకథను వింటిమనిమిత్తము
 చింతామణి పేట రాజగోపాలనాయకంధి నెం రెండు గృహమున
 నొకసమావేశ మేర్పరుపబడినది. విద్యార్థు వారందఱును
 రాత్రి 8 గంటలకు విచ్చేయవలసినదని గా. వారిసర్వోత్తము
 రావు, ఎస్. పి. గారు ప్రార్థించుచున్నారు.

శ్రీగోపాలకృష్ణ భక్తిదినసమావేశము. — చెన్న
 పురి ఆయలూరు ముత్యామెదలివీధి నెం 40 గృహముందు
 శ్రీమాక్ సముద్రాల అదిశేషచార్యులవారు శ్రీమద్రామాయ
 ణమునుగూర్చి ప్రసంగించుచున్నారు. రేపు గురువారము
 శ్రీరామనవమి సాయంకాలము 5 గంటలకు పరశురామగర్వ
 భంగమును ప్రకరణము ప్రసంగింపబడును.

శ్రీరామనవమి మహోత్సవము. — చెంగా
 బజారు నాటకశాల యెదుట జార్జిటవును తాతాముత్తము
 పుక్ వీధి నెం 17 రు గృహముందు రేపు గురువారము
 మొదలు ఏప్రిలునెల 6 - వ తేదీ మంగళవారమునకును ప్రతి
 దినమును రాత్రి 9 గంటలు మొదలు ఈమహోత్సవమును పుం
 స్కరించుకొని పాటకచ్చేరలు జరిగెను. కార్యక్రమము. —
 మార్చి 25 - వ తేదీ గురువారము రాజాంబ వీణ; 26 - వ
 తేదీని ధనము కొమారెలపాట; 27 - వ తేదీని కొలూరునాగ
 రత్నముపాట; 28 - వ తేదీని మొనూరు గోరపాట; 29 - వ
 తేదీని కొయ్యంబుత్తూరు తాయిపాట; 30 - వ తేదీని కాంచీ
 పురము ధనకోటి పాట; 31 - వ తేదీని ధనము వీణ; తక్కిన
 భాగ మావల ప్రకటింపబడును.

సన్మారు పాలెనుకోట్టు.
 మారీమాక్కటనందు పైకిలు వ్యాపారముచేయు
 వాడైయునువాడు తనకుక్రీను వొంగిలించెనట తిరువల్లికేజి
 నివాసియుగు ఆమడ పెరిఫ్ ఆనవాడు దానాతెచ్చెను. మేజి
 స్ట్రేటు కామయేడ్ గారు విచారణకు పూనుకొనిరి. తాను
 ఫిర్యాది కుక్కను వొంగిలించలేదనియు, తనవద్దమాడుకుక్క
 లున్నవనియు ముద్దయిచెప్పెను. ఆకుక్కలు కొద్దికే తేబడినవి.
 వానిలో నొక్కటి మేజిస్ట్రేటుగారికుక్క. అది తనయజ
 మానిని గురించి వెంటనే వారిచేతికు పరుగెత్తెను. ఈకుక్క
 ఆగవడకపోయి యిప్పటికి దాదాపు నెలకొనిజూలాయెను. మేజి
 స్ట్రేటుగారికి దానిపోబడి తెలియకుండెను. ఇప్పుడు ఆకుక్క
 దొరకెను. ముద్దయి ఈకుక్కనుకూడ వొంగిలించినటు లేర్ప
 డెను. అందువలన, తానుకూడ కక్షిదారుడగుచున్నాడుగాని,
 కామయేడ్ గారు ఈతనను చీఫ్ మేజిస్ట్రేటుగారి విచారణకు
 పంపెను. ఆవిచారణలో ముద్దయికి 15 రూపాయలు జరిమానా
 విధింపబడినది.

చూళి కుమ్మరపేటలోనుండు లోకనాథం ఆను
 ఏడెనిమిదేండ్లవాడు తనయింటి నెరటికే పున నుండగా, ఆడు
 కొడుకు గాలిపంటులనిచ్చెదనని యాకావాసి, కడచినఫిబ్రవరి
 నెల 22-వతేదీకాడు వెంటపెట్టుకొనివెళ్లి, వెనిపోగులను
 సంగ్రహించుకొని నంబలకై యానెల 19-వతేదీన ఆరెళ్లు
 కాబడిన బెక్ బయక్ బ్రూక్సు మీది దావా విచారణజరిగెను.
 మేజిస్ట్రేటుగారు 80-వతేదీనాడు తీర్పుచెప్పెదరు.

ఏలూరువార్తలు. — కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారు ఈ
 నెల 20 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు ఏలూరు పురమందిర
 మున తిరుసభను జరిపిరి. ఆసభకు ఆలచిర్ రావుబహద్దర్
 నొచ్చె రామచంద్రరావువంతులుగారు అగ్రాసవాధిపత్యము
 వహించిరి. ఈ సభకు మూలప్రదేశములనుండి రైతులు విచ్చే
 న్నిరి. 1914 సం॥ తాలూకు రిపోర్టు చదువబడి అంగీకరింపబ
 డెను. కొన్నిగ్రామముల లాలోకు ఇబ్బందులను గురించి
 నర్పించి ఆయా సంబంధికులకు అధికారులకు తెలియపరచు
 టకు తీర్మానించిరి. జిల్లాసంఘము చురుకు పనిచేయుచున్నం
 దులకు సంకేతింపు వల నీయున్నది అని పురవాసిగారు
 ప్రాయశాస్త్రులు.

వివాదాంశములను
 తీర్మానించుటకు సమ్మతము.
 (సి.ల్ ప్రొసీజరుకోడు 5 వుత్తర్వు 1,3 నిబాధనలు)
 న్యాయకాసు కోర్టు రింగునాను.
 దావా నె 4886 రు of 1914.
 సి. యల్. ఆర్. యం. ఎదిరి 1. కరీంత్తిరాజు
 చెట్టికొట్టు, వాది 2. కరీరామసామి
 ప్రతివాదులు.
 ప్రతివాదులు ప్రస్తుతము కాపురముండునట్లము. ఎచ్చట
 వుండేది తెలియదు.

ఒక ప్రామిసరునోటుపైని యవ్వనలకన రు 1476-8-0
 టీక వాది, మీమీదదావా దాఖలుచెసియున్నాడు. కనుక
 మీరు యాకోర్టులో నెరుగాగా, లేక న్యాయప్రకారం అధి
 కారముపొందిన యా కోర్టుపైరుకల్లగాని యా దావా
 సంబంధమైన ముఖ్యవిషయముల ప్రశ్నలకు బదులుచెప్పేటటు
 నంటిన్ని, లేక అన్ని ప్రశ్నలకు బదులుచెప్పేటటువంటి దరీక
 మనపిద్యారాగాని ఏమెలవెల 30 వ తారీఖు ప్రార్థన 11 ఘం
 టలకు హాజరు కావలెను. మీకు యిప్పుడు తెలియజేయడం
 యేమనగా నైచెప్పిన తారీఖున హాజరుఅవుటకు తప్పినయెడల
 మీరులేకనే వివాదాంశములు తీర్మానము చేయబడును.

మీయెదురుకక్షి, వాదమునకు ఆధారముగా నమ్మియుం
 దు యేదైనా ప్రతిమొలుపుండినయెడల మీతోకూడా తీసుకరావ
 లయును లేక ప్లిడరుమూలముగా పంపవలసినది. ఏమెలవెల
 30 వ తారీఖునగాని లేక అంతకుముందుగా గాని రిటకేట్టు
 మెంటు దాఖలుచేయుదని కోరడమైనది.

ఫిబ్రవరినెల 19 వ తారీఖున నాచేవాలుముద్ర చేయడ
 మైనది.

By order
 (Sd.) Mg Thang
 Chief Clerk.
 M. Subramaniam
 Translator

The Kistna District Co-Operative Bank (Ltd.)
 Masulipatam.

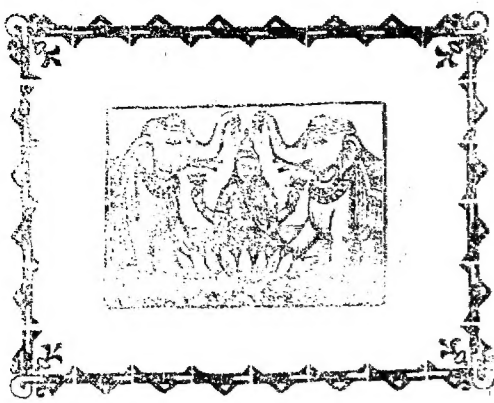
కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు కో-ఆపరేటివ్
 బ్యాంకు (లిమిటెడ్) బందరు

మూలధనము 1,00,000
 భాగము 1 కి రు 100 చొ॥ 1000 భాగములు
 ప్రస్తుతము వసూలు చేయవలసిన మూలధనము 50,000
 వడ్డీకి దాచిఉంచుకొను వారికి (డిపాజిటు చేయు వారికి)
 6 మాసములు ఉంచుకొనె యెడల నూటికి సం॥కు రు 5 చొ॥
 6 మొదలు 12 మాసముల వరకు ... .., 5 కి చొ॥
 1 సంవత్సరము అంతకుపైనే ఉంచుకొనె యెడల రు 6 చొ॥
 వడ్డీ 6 మాసముల కొకవర్షాయ మివ్వబడును.
 మృదాను 1 వర్ష మెంటువారి నెం 1267 రు
 ప్రకారము గతన్న మెంటు ఉద్యోగములకూడ భాగములు
 పుచ్చుకొనవచ్చును. వడ్డీకి దాచిఉంచుకొనవచ్చును.
 జంధ్యాల గారివాడకాశ్రీ, ప్రసిడెంటు
 చిన్నిం రాజున్నాను, అనెరికేక్రటరి

కాపతెను

సముక్తమైనట్టియు క్రొత్తమార్పులతో కూడినట్టియు
 వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును జిల్లా
 ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు
 రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జతములు
 యియ్యబడును. వైగా అలవెనముకూడా యియ్యబడును.
 పనిచేయు సమర్థతనట్టికర్తనము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండ
 వలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇట్లు మున్నవారు
 వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఏ. యస్. రంగను,
 కార్యదర్శి.
 ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,
 81-ఏ. తేరువీధి, తిరువల్లికేట్ట, చెన్నపట్టణము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1915 వ సం॥ మార్చి నెల 24 వ తేది

బుధవారము.

యుద్ధ సీత.

యుద్ధము యథాప్రకారము సాగుచున్నది. దినదినమును నుహాపిరులు రణరంగమున నిరుపక్కులను దేశసంరక్షణార్థము ప్రాణము లర్పించుచున్నారు. మాడకొడ నియుద్ధము ఫలితము తేలు దినము దూరదూరము పోవుచున్నది. యుద్ధమున నిమగ్నములయియుండు సర్వదేశములయెడలను దినదినప్రవర్ధమానముగు పట్టుదల కాన్పించుచున్నది. దినదినమును సేనముగా నితరరాష్ట్రములు యుద్ధములో ప్రవేశించు చిహ్నము కనపించుచున్నవి. ఈవిషయము లన్నిటికిని సంబంధించిన వార్తలు ప్రతికల నింపుచున్నను కడచిన వారము పదిదినములలోపుగా మిత్రమండలి పక్షమునకు మహానష్టములగు సంభవము లొకకొన్ని జరగినవి. వానిని గమనించుట అవసరము. పశ్చిమరంగమున నెంతయో పోరాటము యుద్ధచరిత్రకు తెలిపదికాని న్యూషేలు విజయ మాచరిత్రమున స్ఫుటముగా నుండకమానదు. ఆర్మెనియన్లు, లాబాను, మున్నగుపేర్లు మాచదువరుల కర్ణములకును శత్రుములకును కొంచె మించుమించుగ నియుద్ధారంభమునుండి గోచరమగుచున్నవి అచ్చట నొకరనందియండిన మిత్రమండలి సైన్య ప్రధానమునకు సీ న్యూషేలు విజయము మరల నొక క్రొత్తబలమును కలుగజేసినదట! పొంచేను, ఆగ్నేయలోని విజయములను స్వీకరించునవి కావు. పశ్చిమరంగమున నిట్టి ప్రబలసంభవములున్నను నిటీవల సీపశ్చిమరంగ మంతప్రముఖముగా లేకు కొంతకాలమునరకును దృష్టియంతయును జూచి ప్రాటించిన సమాద్రనిరోధమునందుండినది. అక్కడప్పుడు అక్కడక్కడ జర్మనీసముద్రాంతర్గాములు ఆంగ్లవాహినీనావలను మాంచుట కింపచ్చుచున్నదిగాని ఒక్కటి యర నప్తమయినయెడల నది మునినప్తముగా గడించునంతటి స్థితిలో ఆంగ్లవాహినీ నౌకాదళము లేదు. మొత్తము మీద ఆంగ్లవాహినీ మెప్పుటివరకే ఇరుగుచున్నదనుటకు సందేహములేదు. ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారు జర్మనీకేవులను నిరోధించుట ప్రకటించి యుండుటచేత జర్మనీకి మరియొకవిధముగు ఇబ్బంది కలిగినది. ఇది నిరోధయుద్ధముభవితము. హుచ్చున జరుగుచుండు నౌకాయుద్ధము దీనికంటె ముఖ్యతరము. ఈనౌకాయుద్ధమును మిత్రమండలి వారు వాతావరణస్థితికి బద్ధులై కొన్ని దినముల పట్టు ఆపియుండి మరల ప్రారంభించినారు. డార్డనెల్సు జలసంధి ఇరుకులలోనికి ప్రవేశించి చుట్టు ప్రక్కలనుండు కోటలను విధ్వంసము చేయుచున్నారు. ఇట్టివిని నెరవేర్చి తీరిగి వచ్చుచుండగా మూడు యుద్ధనావలు తేలివచ్చు నగ్నిగోళములచే ముంచబడట మాచదువరులు చదివి యుందురు.

ఈ యగ్నిగోళమును నైచుటకు శత్రువు చూపు మేరలో నుండ ననసరములేదు సరియైన ప్రవాహమును కలిపెట్టి పైనుండి వేసినయెడల, కొట్టకొని రాగలవు. డార్డనెల్సులో నట్టి ప్రవాహము కలన నటచేత నీసంభవములో శత్రువు మొక్క మహాత్తిర శక్తి ఏమియును లేదు. మిత్రమండలివారు ఆగ్నిగోళములను ముందుగా నెత్తి తీసివైచి కూడ సీసంభవము తటస్థించినది. ఇట్టిది కలుగకుండుటకు ప్రతికారము లొనర్చుచున్నారు. మిత్రమండలి సైన్యములను త్వరగానే డార్డనెల్సు బాభాగము పై నుండగలవు. వీరెన్నెనను నీజలసంధిని పట్టుకొన గలరు. కాల మొక్కటియే కావలెను. నల్లసముద్రములోని రుష్యా నౌకాసైన్యము బాస్టరసుకు నుత్తరపార్శ్వమున జూపట్టినది. కానిస్టాంటినోపేలు లో నప్పుడ కల్లోలమారంభమయినది. రుష్యాకు మార్గమేర్పరచుట యత్యవసరముగాన నీ డార్డనెల్సు ప్రయత్నము విజయమగువరకు నిరంతరము సాగగలదు. హుచ్చు భారంగమునకు దిగితిమేని అనగా జర్మనీరుష్యాల సంగ్రామము నాలోచించితిమేని అచ్చటను మిత్రమండలిదే పైచేయిగానున్నది. పాపముకే జరు నాల్గవపర్యాయము ఇకేమివార్తా దరి నెదనని ప్రయత్నించి మరల విఫలమనోరభుడయినాడు ప్రాస్టిజానద్ద మహామోరముగా ముందుపడి పోరుచుండిన జర్మనీవాడు ఉన్నట్టు డి యొక్కనాడు మైఖేలొలది వెనుకకు నొదిగిపోయినారు. మహాద్దండవృత్తిని నుత్తరపోలండున జరుగుచుండిన పోరాటమున మరల రుష్యావారు ముందుపడి తాకు వారై నారు. మధ్యపోలాడులోను నిదియేస్థితి కన్పించుచున్నది. హుచ్చుప్రస్థానండి రుష్యా ప్రవేశించిన సైన్యములు కొంతదూరము చొచ్చి స్తంభితములైనవి. రుష్యావారి సైన్యములు ఉత్తరపుదివరన జర్మనీ ప్రవేశించి మెమెలు అనురేవుస్థానము నాక్రమించు కొనినవి. ఇదివెనుకనుండి జర్మను సైన్యములను బెదరించుటకని కొంద రనుకొనుచున్నారు. మరికొందరు దీనియంద్రేకము దండయాత్రయే యని తలంచుచున్నారు. ఇంతకంటె నెక్కువయగు విజయమును రుష్యా మరియొక ప్రాంతమున కనగలిగినది. ఆరునెలలనుండి ఎరుగొడ్డినిలిచిన ప్రెజెన్స్ కోట లోబడి పోయినది. అక్కడి బలమంతయును వారివశమైనది. మధ్యశీషియా ముఖ్యస్థానమును మిక్కిలి యుపయోగకరమగు నైల్వేసంధియు వారిచేతికి దొరికినది. హుచ్చున బుకోవిసాలోని ప్రయత్నములును పడమటక్రాకోకడ ప్రయత్నములును దక్షిణమున కాల్పేథియను ప్రయత్నములును అనుకూలముగా నడపుటకు పూర్ణావకాశము దొరికినది. ఈయుద్ధమున లీజి, నామూరు, ఆంటునర్పు, మాబెగు కోటలు హవిట్టరుల దెబ్బకు శ్వరలో పడినను సీప్రెజెన్స్ లింతకాలము నిలిచిగోపలివారిని టుత్తుకొంచు వరకు పడకుండుట నిజముగా నాశ్చర్యకరము. ఇప్పటికిటిలు ప్రస్తుతపు హవిట్టరు ఫిరంగులకు నిలువలేనివే యెనను గురికి సరియైన తావులను మాచ్చివైచి సంరక్షణ కండకములను త్రవ్వకొని శత్రువునకు తమ ఏర్పాటులను తెలియజేయు యుద్ధము చేసినయెడల తిండిలేక లోబడవలసివచ్చువరకును బోరవచ్చుననుటను ప్రెజెన్స్ లు కోట సంరక్షకులు శత్రువుల కేని ప్రశంసింప దగినరీతిని ప్రదర్శించినారు. రుష్యా వారు బలవంతులయి చుట్టుముట్టుకొని పట్టుదలతో నిరంతరము నిలిచినందున విజయమయినారు. ఇప్పుడు ప్రెజెన్స్ లును ముట్టడించుచుండిన బలములు ఇతరోప యోగములకు నొదవవున్నారు. క్రాకోవైపునకు నీబలములు మరల్చబడునని కొంద రనుచున్నారు. క్రాకోవైపు మరలినను రుష్యావారు

క్రాకోవినాన ప్రయత్నించుచుండు కాల్పేథియను కనుమనైపునకు మరలినను సీప్రెజెన్స్ లు రుష్యాకు నూతనోత్సాహముతో గూడిన విజృంభకములుగా నుపచరింప గలవనుటకు సందేహములేదు. ఒకనైపుర రుష్యావారి యొత్తిడి ఈగగిదిని ఆస్తియాను కలంచుచుండ మరియొకనైపుర నిటలీగో సంచలన మగుపించుచున్నది. ఇటలీదాల్మేషియాకు వ్యాపారసంబంధము లాగినవట ఆస్తియా భాగమగు డాల్మేషియా లో వ్యాపారము ననువజూచునావలను పట్టినైతుమని ఇటలీయా నౌకాధికారి వాకొనినాడట! కడచిన ఆరునెలలలో ఇటలీ 20 సముద్రాంతర్గాములను 220 గురు నైమానికులను సిద్ధమొనర్చినదట ఇటలీయాభాగమగు నాస్తియాలో జర్మను సైన్యములు సిద్ధమగుచున్నవట! ఏనిమిషమున నేమిజరుగునో!

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీపట్టణము నందలి నునయాంధ్ర జాతీయ కళాశాలయొక్క యైదవసంవత్సరికోత్సవము కడచిన 20 వ తేదీ నాటి సాయంకాలమున జరిగెను. న్యాయమూర్తి శంకరనాయుడుగాధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు బహుమానములను పంచిపెట్టి విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహము కలుగజేయుటకు "యావ్వనల భాగ్యములు" అను విషయమును గురించి యుపన్యసించిరి. కళాశాలా కార్యదర్శిగారు శ్రీయుతభోగ రాజు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు చదివినరిపోర్టు మరియొకచోట ముద్రింతిమి. దాని ననుసరించి ఆకళాశాల యందు కడచినపదమూడు నెలలలో రెండుక్రొత్త విద్యార్థిశాలలు నెలకొల్పబడినవి. వ్యవసాయశాఖను సామెచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ద్రవ్యసహాయ మెక్కువగా సమకూరకున్నను కొంతకు కొంత దొరకినది. అయిన నిప్పటికిని కర్మాగారములో రు 2400 లు నష్టములేర్పినదిగాదు. ఉపాధ్యాయులు ఒక్కరికిని ఏర్పడినగృహమున నిద్దరు నివసించవలసిన వారై నారు. అయినను వారు తాము చేసిన స్వార్థత్యాగమునకు వన్నె బెట్టుటకో యను నట్లు అంతయును భరించి కార్యపరులయి ప్రవర్తించుచున్నారు. ఈయుపాధ్యాయ మందిరముల కొకరు 5000 లయిన చాలునని కమిటీవా రనుచున్నారు. ఆంధ్రభూమి ఈ కొరంతను మరియొకరిపోర్టు వినులోపుగా తీర్చబాలదా? ప్రభుత్వము వారు సాయము చేయుచున్నారగాని ఔట్టలో వివరింప బడినట్లు వారి సహాయమును పూర్తిగా గ్రహించుటకు వారిపద్ధతు లాటంకము లగుచున్నవి. కావున నాంధ్రలోకము తమప్రథమ పుత్రికచక్రా అల్లారుముగ్గురు జాతీయ కళాశాలను పోసింతురుగాక యని హెచ్చరించు చున్నాము. మొన్నటి సమావేశమున చల్లపల్లి కుమారరాజుగారు వేయిరూప్యములును శ్రీయుత నై. డి. డామూర్తి బి.ఏ., బి.ఎల్ గారు రు 500 లను నిచ్చుట శుభసూచకము. అధ్యక్షులుగా నుండిన న్యాయమూర్తి శంకర నాయుడుగారు నుడివినట్లు ఈ కళాశాలలోని విద్యార్థులకు నన్నిటికంటె మిన్నయగు సుగుణ సంపత్తియు స్వార్థత్యాగ పటుత్వమును అలవడు ననుటకు సందియము లేదు. ఈ కళాశాలలో పనిచేయు గురువుల వంటి గురువులతో ను ఆ సరస్వతీ భవనము నందు సమావేశ మగునటువంటి విద్యార్థి బృందము వంటి సహపాఠకులతోను కలసిమెలసి యుండి జీవితమున శిక్షితు లగుటయే యుత్తమ పరీక్షలలో

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

పార్లమెంటు సభ.

సక ఎడ్వర్డు క్రేగారి ఉపన్యాసము.

యొద్దము గరించి చెప్పటం.

లండన్ మార్చి 22:—యొద్దమునకు గలకారణములను, యొద్దముయొక్క పర్యవసానమును గురించి సర్ ఎడ్వర్డు గారు పార్లమెంటులో ఈక్రిందివిషయములను చెప్పిరి:—యూరోపురాష్ట్రములకులసి ఆలోచించి వ్యవహారములను పరిష్కరించినపుడును యొద్దముజరుగకుండచేసియుండును. జర్మనీ బాల్కన్ కాస్పియన్ సముద్రములను విడుదలచేయుట మనము తమయందు అభిమానముగనుండును నిశ్చయపరచుకొనెదము. కాని జర్మనీ యేకపక్షము వివేచన. కాబట్టి యాయొద్దమునకు తెచ్చి తెట్టినవాళ్ళు తలకాలము జర్మనీమీద నుండును. మనము యెరిగియున్న తరువాత జర్మనీ యూరోపుమీద యొద్దమునకు మునుపటికంటె ఎక్కువగా పర్యావరణము. ఇకముందు యెప్పుటికి జర్మనీని యొద్దమునకు ఉరకకుండ చేయవలెనని నిశ్చయించినాము.

సర్వీసు అప్రీయాల కలకన సందుచేసికొని జర్మనీ యొద్దము ప్రారంభించినది.

కొని బాల్కన్ రాష్ట్రముల చిక్కున పరిష్కరించుట కన్న సర్వీసు అప్రీయాల కలకన చాల నుభయముగ తీర్చియుండును.

ఇంగ్లండుయొక్క కారణము.

బాల్కన్ కలకనలో మనము తగాదాలు తీర్చి మధ్య లాభమును పొంద జూచుట లేదని జర్మనీకి అప్పడు తెలియను. అప్పడు మనము వట్టలు చేయుటలేదని, ఏలాగున వైన బాల్కన్ రాష్ట్రములలో కాంతిని నిలుపుట ప్రయత్నించితి మని జర్మనీ తెలిసికొనినది. కడచిన జూలైలోనాడ అనగా ఈ యొద్దమునకు ముందుకాడ మనము ఏలాగునైన యూరోపు కాంతికి భంగము కలుగకుండ చేయవలెనని మనము ప్రయత్నించితిమి. ఇతర దేశములు ఏదైన వచ్చి జర్మనీపై పడుపక్షమున ఎంతమాత్రము సహాయము చేయమని కొన్ని సంవత్సరములనుండి మనము జర్మనీకి చెప్పుచుంటిమి. కాని జర్మనీ తన చుట్టుపట్టులను దేశములపై ప్రభుత్వమున చూచుచు నూరకొందుమని మట్టుకు మనము వాగ్దానము చేయలేదు.

ఫ్రాన్సు, రషియా, ఇటలీ దేశములు

జూలై నెలలో, ఫ్రాన్సు, రషియా, ఇటలీ దేశములు సభచేసి వ్యవహారములను పరిష్కరించుటకు సిద్ధపడియున్నవి. సభచేసి వ్యవహారములను పరిష్కరించిన బాగుండునని మనము చెప్పిన తరువాత రషియా వక్రక్రియను జూరగాను అప్రీయా, సర్వీయాల తగాదాను పోగుపంచాయితీ సభలో తీర్పు చేయించిన బాగుండునని జర్మను వక్రక్రియను కెయిజరు గారికి వాసిరి. అన్ని విషయములను చక్కగ ఆలోచించుకొని, అన్నియేర్పాట్లను చేసికొని యొద్దమునకు సిద్ధపడియున్న దేశమునకే జర్మనీ అప్పటికే యొద్దమునకు సిద్ధపడియున్నదని మనకు తరువాత తెలిసినది.

బెల్జియము సప్రము.

ఇతర దేశములు గౌరవించుచున్నంతవరకు మనముకూడ బెల్జియముయొక్క తటస్థమునకు గౌరవించుమని యొద్దమునకు చాలపూర్వమే నేను బెల్జియమును వాగ్దానముచేసితిని. జర్మనీ వారు బెల్జియముపై దండెత్తుపక్షమున, మనశక్తిసంతకు ధారపోసి జర్మనీనియెదిరించుట మన ధర్మమైయుండెను. తత్ఫణము మనము జర్మనీని ఎదిరించక జర్మనీని బెల్జియమువైదండెత్తనిచ్చి వైరులు కానివారినికూడ కాల్చిచెంపినను, గ్రామములను కొల్లగొట్టినను, యొద్దధర్మములను, మానధర్మములను భంగపరచినను చూచుచు చేయుముడుచుకొని ఉరకొనియున్న పక్షమున మనము శాశ్వతముగ అజీర్తిపాలుగాకుండుమని యీసభలో యెవైన ననుతలచెదరా? ఇప్పుటియొద్దమునిది సందేహకాన పక్షమున, బెల్జియమునకు స్వాతంత్ర్యమును, జాతీయజీవనమును, తనదేశమును తాను ఏలుకొనుటకు స్వేచ్ఛను, సప్రమును వీలైనంతవరకు కట్టియిప్పించుట, అను నిష్పరతులనేనిదే సందేహకాన చేసికొనరాదు.

మిత్రమండలివారి గమ్యస్థానము

యూరోపుభండములో దేశములన్ని చిన్నవిగాని, పెద్దవిగాని, సర్వస్వాతంత్ర్యమును కలిగి యుండవలెను. ఏ జాతికి తగినప్రభుత్వమును ఆజాతి ఏర్పరచుకొనవలెను. ఎవరిపూర్వ ప్రతిష్ఠకుతగినట్లు వారు అభివృద్ధి మార్గముల నుండునలెను. ఈస్వాతంత్ర్యములను యూరోపుభండమునందు నెలకొల్పుటకు మిత్రమండలివారిప్పుడు యొద్దముచేయుచున్నాడు. జర్మనీవారి యుద్ధేకమిదికాదు. వాము మానవులలో శ్రేష్ఠులమనియు, అధికారమును సంపాదించుటకు దేనిచేసినవ్యాయమేనియు, అధికారమును వ్యాపింపజేయుటకు వారుచేయు ప్రయత్నములకు వాదుపెట్టుట ఆరాత్రియమనియు తలచుచున్నాడు. జర్మనీవారు యూరోపుభండమునందలి కొన్ని దేశములకు, స్వాతంత్ర్యమునకులగజేసికాదు వానిని లోబరుచుకొని, వానిపై అధికారమును చెలాయించవలెనని తలచిరి. నేను దనిపోవుటకైనను, ఈ భండమునందలి యింకొక భండమునకు వెళ్ళిపోవుటకైనను ఒప్పుకొందును కాని యీజర్మను పద్ధతులకు ఎన్నటికిని ఒప్పుకొని యుండను.

జర్మను అధికారమున కర్పించుట.

ఈయంగము ఆయింగ్లండువారితో మనము, యూరోపుభండమునందలి యితరదేశములకూడ నీరాధిపత్య ననుకొను రాజయొక్క ప్రకాశములకు కరుణించు జూచియు, తళితళిలాడు ఆయన భద్రమును జూచియు, జర్మనీకి సాహాయ్యము చేయుమని ఆయన భగవంతునికొరకు చేయు ప్రార్థనలను వినియు ఎల్ల కాలము ధైర్యముతో నుండునండే హాయిగాను, స్వేచ్ఛగాను జీవించవలెను. మన రాజ్యపరిపాలననుండుగాని, రాజకీయముగాని, మిలిటరీగాలియగు జర్మనీకి యేదిభయగు సంబంధము ఉండరాదు. జర్మనీవారి నాయకత్వము క్రొందన, అధికారము క్రొందనగాక యూరోపులోని శాంతిని నిలుపుదును, జర్మనీలో సమానమైన స్వాతంత్ర్యమును స్వేచ్ఛను కలిగి యుండునట్లు చేయుటకు మిత్రమండలివారు పోరాడుచున్నాడు.

మిత్రమండలి ప్రోగ్రము, దేశాభిమానము.

మనతో కలిసి పోరాడుచున్న మన స్నేహితులు మంచి ప్రోగ్రమును, దేశాభిమానమును జూపుచున్నాడు.

ఇంగ్లండు ధర్మయొద్దము చేయుచున్నది.

ఒకదేశము ధర్మయగును, న్యాయయగును యొద్దము చేయుచు, తనను తాను కోల్పోవు సీతీలో పోరాడుచున్న పుట్టికన్న, దేశసేవచేయుటకు తగిన పరిశ్రమయును ఇంకొకటిలేదు. మనదేశమునకు యిదివరకెన్నడును యింత చిక్కువచ్చినట్లుగాని, తప్పుని సరిగా పోరాడవలసి వచ్చినట్లుగా ఇప్పటికన్న యెక్కువ న్యాయము, ధర్మయగుచున్న విషయములకొరకు పోరాడినట్లుగాని మన దేశాధిపతి యెచ్చటను కానరాదు.

బ్రిటిషు స్త్రీ మరును పార్టీతో చేయుట.

నావికులను పోవరకు చేర్చుట.

లండన్ మార్చి 23:—(కంకాడ్) అను విట్టిస్ట్రీ వరు రాయలు సావరను లైటుషిప్వర్గ, టూర్నింగ్ చేయబడినది. ఏరిలోని 26 గురు కళానులును, పోవరకు చేర్చబడిరి.

బ్రిటిషు స్త్రీ మరునై బాంబులను వేయుట.

లండన్ మార్చి 23:—అరెంటి నాకుండి బాధితులగు బెల్జియను ప్రజలకొరకు “ఎల్ డాండ్” అను బ్రిటిషువార గోధుమలను తెచ్చుచు ఉత్తరముద్రములో ప్రయాణము చేయుచుండగా ఒకజర్మను విమానము అరగంటసేపు విగామము లేకుండ స్త్రీమరునై బాంబులువేసినది. ఈస్త్రీమరుమీద బాధితులగు సాహాయ్యముచేయు నావలపై కట్టుబెండా కట్టి యుండెను. స్త్రీమరు తెలిసిలేకలతో నడిచినందున బాంబులన్ని స్త్రీమరుమీద పడలేదు. ఒక్కబాంబుమాత్రము పడినది. కొంత సప్రము కలిగినది.

ఫ్రాన్సు

జర్మనువిమానములు.

విల్లర్న-కోట్టరిట్టుమీద బాంబులను వేయుట

ప్ర్యాగ్ మార్చి 23:—జర్మనువిమానముకటి నిన్న సాయంకాలము విల్లర్న-కోట్టరిట్టుమీద బాంబులువేసినది.

ప్ర్యాగ్ లో దీపము లార్పివేయుట.

జర్మనులు వచ్చుచున్నదని, ప్ర్యాగ్ నగరమున ముంద తెలిసి, రాత్రి లోమ్మిగంటలకు దీపము లార్పివేయబడినది. పోలీసువారు వద్దని చెప్పచున్నను, విమానములను చూచుటకు ప్రజలు వీధులలో గుమికూడిరి. కాని జర్మనులారేదు. రాత్రి 10-40 నిమిషములకు తిరిగి దీపములు వెలిగించబడినవి. జర్మనులు వచ్చుచున్నట్లు 11 గంటలకు మరల తెలిసి, తిరిగి దీపము లార్పివేయబడినవి. రెండువిమానములు ఆయినువద్ద కనపడినవట. ఒకటి ఎమున్నువైపునకును, రెండవది ముప్పెనువైపునకును వెళివట.

ను తీర్చు లగుటకు యొక్క శిష్టతరమని పాశ్చాత్య విద్యాశాస్త్రాధి కారుల మతము; మన ప్రాచీన విద్యా భ్యాస పద్ధతుల సారము. అయిన నిప్పుజిట్టి యాదర్శములు మన నాయకుల జహ్వగ్రముల పయి నాశుచున్నవే కాని హృదయాంతరమున ప్రజ్వలింపలేదు. అందుచేతనే నున జాతీయ కళా శాల యొక్కను నెక్కువ తల యెత్తుకొనలేకున్నది. కడపటి శారపు కృష్ణాపత్రికను బట్టిచూడనే దియో యసంభవికి కారణమున్నట్లు కన్పించుచున్నది. దానికి తగినట్లు మాయెరుటనుండు రిపోర్టులో యిట్టి యకళాశాలలోని విద్యార్థుల మొత్తము సంఖ్య గాని కడచిన సంవత్సరము ఈసంవత్సరముల పోలి కుండునని కానరావు. అంత యుత్సాహమును దోపలేదు. ఇది యెంతయు విచారకరము. యశానలుని న్యాయమూర్తి శంకరనాయకు గారు చెప్పిన రీతిని ఉత్తరవిధముల బాగుగా గడించుకొని హాం. గానుండ గలవారు తమ సర్వస్వమును ధారపోసి జీవితమును పవిత్రముచేసి క్రయాసహచులును. ప్రజా సాయకులు కార్యదాసులుగా పోషక కుండుట కోరుచుండును. కనవ్యాసవేదికల నెక్కి ఇప్పుటి విద్యావిధానమును ఖండించువారు, జాతీయవిద్యా ప్రభావమును వేరొచ్చుచుంటువారు, తమ కమానులని వేరవేలుగజేసిన వారు, స్వతంత్రముగా బ్రతుకడలంచినను కానలసినంత శక్తిరెంచిన వారు మరలమరల ప్రాతమోహములలో పడి తమ కొక్కనికంటె నెక్కువకుమారు లున్నను వారిలో నొక్కరునైన జాతీయకళాశాలకు బంపితమ జీవితమును సాధ్యము చేసికొనలేకుండుట విచారదకరము. జాతీయకళాశాలకు నుత్తమక్రీడారాసుండుటకు నిదియే కారణము. వట్టిబిడులును, ఇతరవిధముల విద్యాభ్యాసమున పరాజిత్తులైన వారును మాత్రమే ఈకళాశాల జేరుటకును నిదియే కారణము. దేశమున పరిమోత్సాహ వివిద్యావిధానమునెడ కలుగ కుండుటకును నిదియేకారణము. ఏ యాంధ్ర నాయకులారా! నీనిని గమనింతులేని మీలో పలుకుబడిగల మొకరిద్దరు మీరు తమమని తలంచు జాతీయవిద్యా విధానముక్రింద మీకుమారులను ధైర్యముగా నుంచుటకు నిర్ణయించుకొని నాడ యాంధ్ర శ్రీమతులెల్లరకును నీవిద్యాపద్ధతియెడల శ్రద్ధ కలుగ గలదు. నాడ ద్రవ్యసహాయము ధారాళముగా రాగలదు. నాడ సమర్థులగు విద్యార్థులు పుష్కలముగా సమకూరగలరు. నాడ జాతీయవిద్యకీర్తి యాంధ్రదేశమునంతట వ్యాపించి విజయభేరి మ్రోయుచుగలదు. అంతిమది నీ కళాశాలకు సత్వరాభివృద్ధి కానరాదు. ఇప్పుడు నెరపుచుండు స్వల్పసంఖ్యకయోగమునే నెరపుచు కష్టముల మధ్యమున నప్రముల కొర్రుచు అనాలోచిత విమర్శలకు తలయొగ్గచు తనపనిని తాను ఆంధ్రమాతే ముఖమును జూచుచు నెరవేర్చ నలసినదిగా నుండును. ఈ కార్యమునకైనను నిప్పుటి యశావసులు సంసిద్ధులుగా నున్నారనుటకు నీయెనుసంవత్సరముల పనియే గాత్యము. విజయ మెదురుపడువరకు వైవముతికి దోహదపడయె మెలంగు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

హోలార్కారు మహారాణి.

ఉదకమండలము మార్చి 23:—హోలార్కారుమహారాణి శిష్టభార్య, పిల్లలతోను, పరిచారికలతోను నేడు ఉదకమండలము రావైయున్నది.

గవర్నరు గారి పర్యటనము.

ఉదకమండలము మార్చి 23:—గవర్నరు గారు ఏ. డి. ఆర్. లేని మొదలు 17 వరకును, నీలగిరిమండలములో పర్యటించుచుండును.

సివిలు అస్సైమెంట్ ఫిరంగులను వేయుట.

హైదరాబాద్ తమిళనాడు పరాజయము కలిగినందున, ఈజిప్టు, జర్మనీలు అట్టర్లుగానున్న సివిలు అస్సైమెంట్ ఫిరంగులు కట్టి కొట్ట వారంబించిరి. విమానముకట్టి గురికినెట్టి జర్మనీవారిని తెలిపినది. జర్మనీవారు జేసిన ఫిరంగిగుడ్డ కలన అయినగురు వృద్ధులు చనిపోయిరి. ఒకయమ్మకు బలమగు దెబ్బలు తగిలినవి.

పరాన్నమైనానికులు బాంబులు వేయుట.

జర్మనీలు హైదరాబాద్ బాంబులు వేసినవానికి బదులుగా పరాన్నమైనానికులు అదివారమునాడు, గాత్రంబుగను తెల్లముమెదల, ఆల్సేను, ఫ్రేబర్న్-ప్రెస్టా వరకును 16 రైలువేలమీదను, ప్రేమనలమీదను, అనేక వైమానిక ప్రదేశములమీదను, జర్మనీవారి నేకలుండు కిరీముల మీద, మందుసామగ్రిమీదను బాంబులువేసి, జర్మను విమానములను తరిమివేసిరి.

పరాన్నాధికారుల ప్రకటన.

హైదరాబాద్ మార్చి 23:- మధ్యాహ్నము ట్టు ప్రకటించినది:- రేముప్పలముమీద, జర్మనీలు ఫిరంగులను వేసిరి. ఈ పట్టణముమీద జర్మనీ వైమానికులు బాంబులనువేయగా, ప్రజలలో ముగ్ధులగు దెబ్బలుతగిలినవి. 196 వ సంబంధ కొండకు తూర్పు భాగమున మంపెనలో మును ముందుకు పోవుచున్నాము.

ఇదివరకుపోయిన ప్రదేశమును పట్టుకొను తెలపుతో బగటలిదగ్గర జర్మనులు రెండుసార్లు తీవ్రముగ సెరించగా వెనుకకు నెట్టివేసితిమి.

అమెరికా

బంధించబడిన జర్మనుస్త్రీమరు.

తప్పించుకొని పోవుటకు యత్నించుట.

హైదరాబాద్ మార్చి 22:- హైదరాబాద్ పరకాలో నాజీజాను అను రెవులో బంధించబడిన ఓడెనవల్లు అను జర్మను స్త్రీమరు, పాపపుటకు ప్రయత్నించినది. దానిమీద మోట్ల మొదట, దెబ్బలగులకుండ నుండు వట్టి ఫిరంగులనువేటి కొట్టబడినది. కాని, స్త్రీమరు ప్రయాణమును మాననందున, నిజమైన గుండ్లు వేయబడినవి. అంతట, స్త్రీమరు తిరిగి రాగా రెవు అధికారులు పట్టుకొనిరి.

మరికొన్ని వివరములు.

నాసింగుటను—ఓడెనవల్లు అను స్త్రీమరు ఆహార పదార్థములను ఎక్కిరముకొను చుండగా, రెవుకు సంబంధించిన ఇంజనీర్లు స్త్రీమరుమీదకువచ్చెను. స్త్రీమరులోనివారినిని ఒడ్డుకు బొమ్మరి చెప్పిరికాని, తెల్లలేదు. ఇది వారిపోవుటకు ఆలోచించక ముందు జరిగినది. తరువాత నొక చిన్నపడవ వెక్కిరించినది. బ్రామింగ్స్ విల్ హెలము" అను కూగిసరు పోయిరికాను సమీపముననే యున్నట్లు ఇటీవల తెలియవచ్చినది. ఈ స్త్రీమరు దీనిమీదవారికి సామగ్రిని సప్లయచేయదలచినదట.

గోధుములు - గోధుమపిండి

అమెరికానుండి విదేశీయుల ఎగుమతియగుట.

అందను మార్చి 23:- నాసింగుట— అమెరికను వ్యవసాయకాభివృద్ధి యాక్రందివిషయములను చెప్పుచున్నాడు. ఇప్పటివర అమెరికానుండి గోధుములు, పిండి, యూజ్-పుకు విదేశీయుల రవాణాయగుపక్షమున మనదేశమునకు గోధుములుచాలవు. మార్చి 1-వ తారీఖున జేసిన లెక్కల ప్రకారము అమెరికాకుసుహాగా 9 కొట్ల 10 లక్షల బుమల్లు గోధుములుమిగులనని తెలిసినది. కాని యిప్పటి వానానుబట్టి నాదగా క్రొత్తధాన్యము వచ్చేలోగా 14 కొట్ల బుమల్లు యూజ్-పుకుపోవుటతోమరున్నది.

ఇటలీ

ఇటలీ ఆస్ట్రీయా దేశములు.

వర్తమాన అగిదాపులు.

ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధ ప్రయత్నములు.

హైదరాబాద్ మార్చి 22:- ఎకోడీస్ట్రోని అను పత్రికకు, బులవ గట్టమునుండి క్రిందివాని వచ్చినది:- ఇటలీ దేశమునకును ఆస్ట్రీయావారి ఒకపక్షావాయు దాద్యేషియాకునుగర్తము నాగుటలేదు. ఆస్ట్రీయావారి వ్యాపారము చేయు స్త్రీమరులను బంధించినది, ఇటలీ నావాదాదావతి చెప్పినాడట.

ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధ ప్రయత్నము.

జెనినా—ట్రీస్టెట్ట ఆస్ట్రీయావారి రెంథయో యుద్ధ ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. వేల కొలది సైనికులు జర్మనులలో కూడ ఫిరంగులతో నిక్కడకు చేరుచున్నారు. 52 సంవత్సరముల వయస్సుగలవారు నేలలో చేరి తరిగీతు పొందవలెనని ఉత్తరువు చేయబడినది. వీరు ఏప్రిల్-లో రణరంగమునకు పంపబడుదురు.

ఇటలీవారి యుద్ధ పరికరములు.

రోము—ఈ ఆరుమాసములలోను, ఇటలీవారు క్రొత్త 20 సముమేరై నలవాకట్టిరి. 229 మంది క్రొత్త విమానములను నడుపు శక్తిను పొందిరి. ఇటలీ నేవకు సంబంధించి, 220 విమానములున్నవి.

బొంబాయి

బొంబాయి కార్యనిర్వాహక సభ

బొంబాయి మార్చి 24:- సరి రిచర్డులాంబు గారును, క్రాడుహిల్లు గారు బొంబాయి కార్యనిర్వాహక సభలోసభ్యులుగ నున్నారు. ప్రస్తుతము వీరిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికార్య నిర్వాహక సభలో సభ్యులుగనియమించిరి. వీరికి బదులుగ బొంబాయి, కార్యనిర్వాహక సభలో నెవరిని నియమించవలసినది నిర్ధారణ చేయబడినది. కాని దీనిని మనచక్రవర్తిగారు అంగీకరించవలసి యున్నది. హిల్లుగారు ముందునెల డిల్లీకివెళ్లి, నవంబర్-లో బట్టరుగారి స్థానమున జూలయవరకును ఆస్ట్రీయగుగ, విద్యా కాభాసభ్యులుగ పనిచేయుదురు. తరువాత, కార్ల యిలుగారిస్థానమునకు వచ్చినప్పుడు, రివెన్యూ వ్యవసాయకాభాసభ్యులు సుండురు. మొదటవీరిని, రివెన్యూ, వ్యవసాయకాభివృద్ధి సభ్యులుగ నియమించిరి కాని, తరువాత, విద్యా కాభాసభ్యులు బట్టరుగారి స్థానమున పనిచేయుటకు తీర్మానముచేయబడినది. ఈయెర్నాటుకాశ్వతి ముగ నుండవచ్చును. రిచర్డులాంబుగారు తెల్లపోవునప్పుడుహిల్లు గారు రివెన్యూకాభివృద్ధి చూడకుండ విద్యాకాభివృద్ధి నే యందు నట్లు చేయవచ్చును. బొంబాయిదొరతనమువారికి ముఖ్యకార్య దర్శిగ అయిదుసంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్న కార్మికేలు గారును, హిల్లుగారు నెలవుపుచ్చుకొనినప్పుడు, ఆస్ట్రీయగచేసినది. పెప్పుడుగారును, బొంబాయి కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ పనిచేయుదురు.

కలకత్తా

ఒక బందిపోటు

కలకత్తా మార్చి 23:- డైమండు హార్బరు జిల్లాలోని ముగ్ధహాట్ గ్రామమునందలి బాబుపరీక్షిత హాల్ దాక్ అను ధూస్వామి యింటిలో 22 వ తారీఖు రాత్రి బందిపోటు పడి నట్లు తెలియబడినది. దొంగలు నుమారు 24 గురు తలుపులు పగులగొట్టి ఇంటిలో దొరబడి యింటిని కొల్లగొట్టిరి. మరి కొందరు బాకులను, లాటీలను పట్టుకొని బయట నిలిచి ఇంటిని కాపలాజేసిరి. సామ్యును తీసికొని ఇంటి యజమాని పోలీస్ జాచెను. ఈ ప్రయత్నములో ఈయనకు దెబ్బలు తగిలినవి. సామ్యులు, దెబ్బ చాలపోయినవి. అలిపూరు పోలీసువారు అంతు తీయుచున్నారు.

మందుప్రేలి 6 గురు చనిపోయిరి.

మైమెసింగు మార్చి 23:- కిశోరగంజి సబ్ డివిజను నందు నైట్ల అను గ్రామముకలదు. ఇది మైమెసింగుకు 60 మైళ్లదూరములోనున్నది. మొన్న నైట్లలో మందు ప్రేలికట్టు తెలియవచ్చినది. జరిగిన సంగతి ఏమనగా? ఒకయింటిలో ఒక కుండ అగడవడట. దానిని ఎవరో రహస్యముగ వెట్టిరట. ఈ కుండ ఏమిటోయని చూచుటకు అనేకులు కూడిరి. కూడి కట్టుతో దానిని పొడిచిరి దానిలోనిమందు వెంటనే ప్రేలిక. 6 గురు చనిపోయిరి. 12 మందికి దెబ్బలు తగిలినవి. ఆరి ఒక మోస్తరుగాను, బాంబులు వేయటవలన చనిపోయినవారిని యింకొక విధముగాను తెలియవచ్చినది. కుండక విషయమునకు ఆధారము లేమియులేవు. ఈ వ్యవహారమును పోలీసువారు అంతు తీయుచున్నారు.

కలకత్తా మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

కలకత్తా మార్చి 23:- నేడు కలకత్తా మునిసిపల్ అసెంబ్లీ జనులు గుంపులు గుంపులుగ కూడిరి. చాల కలవరముగ వచ్చుది. మునిసిపల్ ఎన్నికలందున ధనవంతులగు బంగళీల నేతలు డిల్లరు యిచ్చుటకు వచ్చిరి. 14 మంది కాన్సిలరు ఏవిధమున ప్రతిబంధములేకుండ నెన్నుకొనబడిరి.

11 మంది కాన్సిలర్లు, యితరులకూడ ప్రయత్నించుచున్నందున ప్రతిబంధకము కలిగినది. వీరిలో 4 గురి వ్యవహారము పరిష్కారమైనది. రేపుకూడ స్పీకరులు జరుగును. మార్వాడీలందరు తమ డిల్లరు ఒక్కొక్కయిచ్చుటకు ఖ్యముగ గమనింప దగియున్నది.

గోధుమల యెగుమతి.

ఒక వర్తకుడు చెప్పిన సంగతిలు.

కలకత్తా మార్చి 23:- గోధుమల వ్యాపారము చేయు వర్తకునితో మాట్లాడిన సందర్భమున నాతడిట్లు తెలియజేసెను: గోధుమల యెగుమతి విషయమై దొరతనమువారు చర్యలుచేయు కొనుటవలన, ఆశ్చర్యము కలుగలేదు. దొరతనము వారేయొకటి చేయవలసియున్నది. ఇట్లు చేయుదురని కూడ ముందే అనుకోబడినది. దీనిని గురించిన వివరములను యెదురుచూచుచున్నాము. ఈ సందర్భము గోధుమలు బాగా పండుకని తెలియజేసిన సంగతితో నేకీకభించుచున్నాను. దాక్షిణ్య జలసంధిలోనుండి, నల్ల సముద్రమునకును మధ్య సముద్రమునకును మార్గము తిరిగి యేర్పడినచో, గోధుమల ధర జానులో మామూలు స్థితికి వచ్చును.

ప్రజలూకొనుట

కలకత్తా మార్చి 24:- గోధుమల రవాణావ్యాపారమున గవర్నమెంటువారు తమచేతిలో ఉంచుకొందురను వార్తను విని కలకత్తా ప్రజలు పూర్వకొని: గోధుమలను విరివిగా రవాణాచేయు కలకత్తా వర్తకులకూడ మానమును వహించి యున్నారు. గవర్నమెంటువారు చేయదలచిన పనినిగూర్చి యింకను పూర్తిగా తెలియనందున దీని మంచిచెడ్డలనుగూర్చి మాట్లాడుటకు వీలులేదని జనులు అనుకొనుచున్నారు.

ప్రతికాళి ప్రాయములు.

ఈ స్క్రీము చాల ఘోరమైనది. గొప్పది అని ఇంగ్లీషు మెన్ పత్రిక వ్రాసినది.

ప్రేము ఆఫ్ ఇండియా పత్రికాళిప్రాయము.

బొంబాయి మార్చి 23:- "ఇత్సాడు గవర్నమెంటు వారు ఆర్థిక విపత్తునుకాదు, రాజకీయ విపత్తును యెదుర్కొనవలెను. గోధుమల రవాణాను తమచేతిలోనికి తీసికొని యీ విపత్తును ఎదుర్కొనిరి. ఆర్థికముగ న్యాయమైతే గవర్నమెంటు వారు యీ అధికారమును పూనుటకు వీలులేదు. కాని యిప్పటి చిట్క సమయములో యెంత ఘనమైన ఆర్థిక నియమములైనన అధికారమును చెలాయించలేవు. గవర్నమెంటువారు చేకొనిన నిశ్చయమున సభ్యులందరు అంగీకరింతుట సంతోషకరము.

స్టేట్సుమన్.

గవర్నమెంటు వారు దోక యెరుగని సముద్రము ప్రయాణము చేయు చున్నారను వ్యాఖ్యానము నిజమువచ్చును.

బర్మా

గంధిగారు.

రంగూను మార్చి 23:- రంగూను నగరవాసులు గంధిగారికిని, గంధిగారి భార్యకును నేటి నాయంకాలము వికొరియ పురమందిరములో స్వాగత మొసగిరి. మందిరము జనులతో క్రిక్కిరిసిపోయెను. ఆనరబుల్ వేగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. సాత్యోపన్యాసములు జరిగిన తరువాత గంధిగారిని వారిభార్య, పూలహారములతో అలంకరించిరి. తరువాత గంధిగారు ఉడికితిన జనాబుచెప్పిరి. కందేమాతర గీతము కూడిన పిమ్మట సభముగిసినది.

"అలేసియా" స్త్రీమరు.

రంగూను మార్చి 23:- ఈస్త్రీమరు హాస్యా అను జర్నల్ స్త్రీమరుకంపెనీవారిని. జర్మనీ యుద్ధమును ప్రకటించినప్పుడు ఇది రంగూను లేవులూ ఉండెను. దీనిని పట్టుకొని అప్పల నుండి ఇచ్చటనే యుంచిరి. దీనిభీద కట్టుటకు నేడు యేకేను జడ్జిరాబిన్ సన్ గారి దగ్గరకువచ్చినది. గ్రాహంకంపెనీ వారి పక్షమున క్లిఫ్ బన్ అను వ్యాపారునిచ్చి హాకంపెనీని ఎత్తివేయుమని గ్రాహంకంపెనీకి లెక్క ఉన్నట్లుచెప్పెను. గ్రాహంకంపెనీకి యీస్త్రీమరుతో సమున్నదా లేదా యనువిషయము కోర్టులో పరిష్కారమునకు క్లిఫ్ బన్ గారు చెప్పినమాటలను త్రోసివేసి బరాగా మెంటువారి ఫిట్ ఇంజనీంగు రాబర్టున్ గారిచే ఖరీదుచేయి 30 వేలపౌనులని ఖరీదుకట్టిరి. యుద్ధమువలన యిప్పుడు ధరలు పెరిగినందున 30 వేలకన్న పాచ్చిచేయు స్త్రీమరుకు సంబంధించిన కాగితములను చదివినతరువాత చెప్పుదుమని కోర్టువారనిరి.

లాహోరు

బందిపోటు చేయ నెంచుట.

లాహోరు మార్చి 22:—ఫిరోజ్ పుర జైల్లోని గురునానక్ ఆసుపత్రిలో కొందరు బందిపోటు చేయుదురని పోలీసు వారికి తెలియవచ్చి, గొంగులపాడే నాకని తుపాకితోనే చంపిరి. తక్కినవారిలో చాలమందికి డెబ్బలులేగిలినవట.

జమీందారు పత్రిక.

పత్రికాధిపతి హత్యమార్పు.

లాహోరు మార్చి 22:—పత్రికాధిపతి హత్యను తమ భార్యకు జెందజేయుచున్నామని మాన్వీజార్ ఆశీఖాను గారు మార్చి 11 వ తేదీన ఒక బాబును వ్రాసిరి. దానిని జమీందారు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

రెండు నెలల జామీన కోరుట.

కలకత్తా మార్చి 23:—ఇదివరకు జమీందారు అను పత్రికకు సంపాదకుడుగ నున్న మాన్వీజార్ ఆశీఖాను గారిని, దొరతనము వారు కొన్ని మాసముల క్రిందట లాహోరు నుండి తప్పిపోయి, స్వగ్రామములోనుండవలసినదనియు, పత్రికతో గాని రాజకీయములలో గాని యేవిధమగు సంబంధము కలిగించుకొన కూడదనియు, ఉత్తరువు చేసిరి. దొరతనమువారి యుత్తరువులను సరిగ్గా చున్నించుటకు, వేయి రూపాయలకు యద్దరి చేత జామీన యిప్పించవలయునని, అధికారులు కోరిరి.

అపరాధపదార్థముల ధరలు.

దొరతనమువారి సాహాయ్యము.

లాహోరు మార్చి 23:—దొరతనమువారిట్లు ప్రకటించిరి:—ప్రస్తుత తుది యుద్ధముల ప్రకారము, కొద్దిపాటి తీరమున చుట్టూకొట్టినట్లు, భాస్కరుధర్వర్మ ద్వైసంధున దొరతనమువారు కొంతసహాయము చేయుచున్నారు. వీరికియ్యబడుచున్న పరిహారము చాలానా చాలదాయనియ్యదుమన, తల్పి నెంటు గవర్నరుగారు బాగుగాయోచించిరి ప్రజలముఖ్యవోక మునకుపనికిచ్చునరకు 8 నేలకు రూపాయకం తెలిపించివీయి నప్పుడు, మరియొక రూపాయ అదనముగనిచ్చుటకు, ఇండియా గవర్నరు మెంటువారు ఒప్పుకొనిరి. ఈ క్రొత్త యేర్పాటు 1915 వ సం॥ను ఫిబ్రవరి నెలనండి, అమలులోనికివచ్చినది. యుద్ధము జరుగుచున్న కాలములో మాత్రమిట్టియ్యబడును.

ముజఫర్ ఖుర్ లో బందిపోటు

లాహోరు మార్చి 23:—ఒక విశేషముగిట్టు వాయుచున్నాడు.—లిహలోని హిందూ పులకు ముజఫర్ ఖుర్ దివ్యుడీకమ్మివనగారు, పదునాలుగుతుపాకలకు తై నెన్నుల నిచ్చిరి. దాదాపుగ 125 మందిబందిపోటుదొంగలు పట్టుకొనబడిరి. ఒక బందిపోటుకేను ఇప్పుడే పరిష్కరించబడినది. ఈమధ్యాయలు ఆరుగురిలో నిద్దరకు, ఏదేండ్ల కరిక కిత్తుయు తక్కినవారికి, నాలుగొండు మొదలు 5 నరకును, వేయి బడినది. తక్కినవారములు సరిహద్దు ప్రాంతములకు వర్తించు నియముల ప్రకారము విచారించబడును.

మరికొన్ని బందిపోటులు జరుగుట.

ముజఫర్ ఖుర్ జైల్లోని కాన్వారు నార్కాలో నొక బందిపోటును, మూర్ఖువద్ద మరియొకటియు జరిగినట్లు పత్రికలు నడుపుచున్నవి. మొత్తముమీద 43 బందిపోటుజరిగి, 50లకుల రూపాయలు పోయినట్లు ఒక విశేషము ముదింపుచేయుచున్నాడు. జైల్లోనున్నట్లు, పోలీసు దివ్యుడీకమ్మివర్ల జనరలును, కొందరు పెరికిరియలువైరిలను, బందిపోటు జరిగిన ప్రదేశమునకువెళ్లిరి. ఈమందలములో దివ్యుడీకమ్మివనకు, అసిస్టెంటు మాజిం తెండెంట్లు సంచారము చేయుచున్నారు. వీరివలనమండలములో కొంతకాంతి కలిగినది.

వెల్లింగడను ప్రభువు

లాహోరు మార్చి 23:—వెల్లింగడను ప్రభువు వెల్లింగడను ప్రభువు నిన్న ఇక్కడకు వచ్చి, నేడు కలకత్తా ప్రేమమయిల్లో పిసావరుకు వెళ్లిరి. వీరు ఇక్కడ నుండి నవ్వుడు, తల్పి నెంటుగవర్నరుగారితోనుండ, సారిక ప్రతిపాదనలను దర్శించిరి.

సరిహద్దు ప్రాంతములు.

చాల నెరుగినవారు.

లాహోరు మార్చి 23:—రాయబహద్దరిని, సంయుక్త వార్తాసంబంధిభుతుడు చూచి మాట్లాడు, లోకములో యుద్ధము జరుగుచున్నందున సహద్దు ప్రాంతములం దేవిధమగు నలజడిలేక చాల నెరుగినవచ్చునని చెప్పిరి.

లాయలుపురము న్యవసాయక శాఖల.

బహుమానములను పంచివెట్టుట.

లాహోరు మార్చి 23:—లాయలుపురము న్యవసాయక శాఖలలో బహుమానములను పంచివెట్టిన సందర్భమున, తల్పి నెంటుగవర్నరుగారిట్లు చెప్పిరి:—విద్యావిభాగములో క్రొత్తమార్పులు చేయబడినవి. అందుచే నీకలాఖాలలో చదువుకొనిన వారికి ఉత్తమవిద్యార్థులను కలుగునని నేను విశ్వసించుచున్నాను. శాస్త్రపరిశోధనచేయుట కొక విభాగమున మియ్యబడినది. ఈవిద్యార్థికి నెలకు 60 రూపాయ లియ్యబడును. ఉచితముగ చదువుచెప్పబడును. శాస్త్రపరిశోధకులకును, సహాయోపాధ్యాయులకు ఏజిర్ మొదటిశేరి నుండి, జీతములు వృద్ధిచేయబడును.

డిల్లీ

గోపాలకృష్ణగోశ్వే స్మరణదినము

కమ్మిటీవారి ప్రారంభసభ

డిల్లీ మార్చి 23:—గోపాలకృష్ణ గోశ్వేగారి శారవాన్ మొక స్మరణ దినము నేర్పాటుచేయుటకు, ఒకసంఘ మేర్పాటుచేయబడినది. ఈసంఘమువారి ప్రారంభసభ ను రేంద్రు నాధబాన్స్ గారి యాధిపత్యముక్రింద, మెట్టాఫ్ ఫలనమున జరిగినది. కాసనభా సభ్యులలో కొందరును డిల్లీ పురము ఖులును, సర్ సయ్యదు అలీఖాను, సర్ విల్లి యును వినినెంటు గార్లు మున్నగు యుద్వ్యోగులను సభకు దయచేసి. జనరలు కమ్మిటీకి అధ్యక్షులుగ నుండుటకై ఆగాఖానుగారిని కోరుటకు నియంపబడినది. ఈకమ్మిటీలో దేశీయప్రముఖులు సభ్యులుగ నుండురు. ఇందాలను వనూలుచేయుటకు కోరునిమిత్తమిండి కార్వరినానాక సభ్యులుగ నియంపబడిరి. వీరు రాజధాని సంఘములతో కలిసిపనిచేయుదురుదాక్రురాసనిహాగిను, కాంబజారు, మహమ్మదాబాదు మహారాజులు, సర్ ఫజలాబ్ ఖాన్ కరీముఖాను, విజయరాఘవాచారి, పండితమాలవ్యా ఆర్. ఎల్. మధోల్కర్, బి. ఎల్. బాను, రాజవారనామ సింగు, నవాబు జల్ ఫికారుఅలీఖాను, ఆర్. బి లాలాల్లాను సాహేబు, కే. సి. రాయ, హామీ మహమ్మదు అబ్దుల్లాఖాను, గౌరవనీయులగు సర్ బారు గజస్పింగు, లాలాబీరుసింగు, లాలాహాతీసాగారు, ప్రాఫెసరు రఘునాథయ్యగార్లు.

వైస్రాయికివచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

డిల్లీ మార్చి 23:—22 వ తారీఖున ఇండియా సెక్రటరీ గారు ఈక్రిందివార్తలను బంపిరి:—

గాలి సరిగలేదు.

గాలి నెరుగిగలేక, సముద్రము అల్లకల్లోలముగ నున్నందున డార్జిల్లినుట్టడి ఆగిపోయినది. సముద్రవిమానములు పనిచేయుటకు నీలులేకపోయినది. 16 వ తారీఖున మన యుద్ధనావలు వేసిన ఫిరంగులవలన యెంతవరకు కలిగిననో తెలియదు. కాని కొటలనుండియ్య ఫిరంగిగుండ్లకన్న మన నావలు యెక్కువ ఫిరంగులను కాల్చి ఆధిక్యతను సంపాదించుచున్నవనియు, ఈమట్టడి ప్రాయగునప్పటికి అనుకొన్న దాని కన్న హెచ్చునవ్వగాని, ఖచ్చగాని కలుగునట్లు లోచననియు నాకాధికారులు ప్రకటించిరి. డార్జిల్లిలో నెట్టమైన 3 యుద్ధనావల బదులు తిరిగి మూడుయుద్ధనావలు సంపాదించి. ఈమూటిని పంపుటవలన ఉత్తరసముద్రమున, ఆఫ్రికా యాటి సముద్రములో మన నాకాబలము తగ్గలేదు. డార్జిల్లిని కోటలను ఛేదించి మార్గము చేయుట చాలదుర్లభము. నాకాయుద్ధములో యంతోపు ప్రయత్నము ఎన్నడు జరుగలేదు. మన కోరిక తీరుటకు డార్జిల్లిలో మరికొన్ని యుద్ధనావలనుకూడ పోగొట్టుకొనుటకు సిద్ధపడి యుండవలెను. ఆవి ఇక్కడ ఆందరు అనుకొనుచున్నారు. యూరోపులోని టర్కీకిని, ఆసియాలోని టర్కీకిని మధ్య దగ్గరకున్న భూభాగమునై మనసేనలు దిగవలెను. ఆసియావైపున నేనను దింపుట కష్టము. ముగ్గోరా సముద్రములో మననావలకు కూడ చాలభయము కందు. ఏని యెట్లున్నను, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు దేశములు డార్జిల్లినుట్ట ఛేదించి తీరకడని పట్టుపట్టి నవి. ఇదివరకున్న యెక్కువ శక్తిసామగ్ధ్యములతో మట్టడిని సాగించవలెననియు, నవ్వును కలిగినను కోరిక తీరవరకు ఆగరావలయు ప్రాంతదేశపు సముద్ర మంత్ర చెప్పి నాడు.

ఎక్కడదీ జరిగినను రషియా నేనలు జర్మను నేనలుజర్మనీ దేశమునందలి రైతులకి దాటిగోపునట్లు వైద్యగోల్తుకదావు. ఏని యెట్లున్నను డార్జిల్లినుట్ట ఛేదించుటవలన వ్యవహారములు త్వరగా పరిష్కారమగును. ఏయనగా డార్జిల్లినుట్ట ఛేదించిన నెంటునై జర్మనీ యుద్ధనావలతో మట్టడి చేయవచ్చును. సంధివరకులు యీ ముట్టడిమీద ఆధారపడియున్నది.

రషియాలో యుద్ధము.

తూర్పు ప్రషియాలో ఉత్తర భాగమునై తమ నేనల దండెత్తినవిషయమునుగూర్చి రషియాను అధికారులు యీక్రింది విషయములను తెలిపిరి:—మొమెలుతు సందుజర్మను పోలసులు రషియాను యుద్ధమునై వారిని వెనుకకు తరిమికడువార వారువెళ్లి పట్టణము నందలి కలలో కలిసిపోయిరి. పట్టణమునందలి జనులకూడ పైకిలకు సాహాయ్యముగ పోరాడుచున్నారు. అంతట రషియాను పట్టణమునై ఫిరంగులుకాల్చి, పట్టణగోతుల నిరోధమును ఆపివేసిరి. నీమెన్ నదియొక్క యెడమబడ్డునకూడ రషియాను జర్మనులను వెనుకకుతరిమిచుచున్నారు. రషియాను యందలి జెంసీలుకోటలలోని ఆస్తియు నేన రషియానుల వెళ్ల గొట్టవలెననిమందుగుండు సామానును యుద్ధసామగ్రిచాలఖచ్చు కట్టితీరముగపోరి. కోటలనుపరిశీలించుట తీరముగపోరి ఈపోరాటములో రషియానులు 75 మంది ఆస్తియును ఉద్వ్యోగులను 8000 మంది సయనికులనుపట్టుకొనిరి. జెంసీలుకోటలోని నేనతముల లొంగిపోయినదనియు కోటలు స్వాధీనమైనవనియు రషియాను అధికారులు వెల్లెగ్రామిలో ప్రకటించిరి.

ఫ్రాన్సులో యుద్ధము.

ఫ్రాన్సు యుద్ధరంగములలో ముఖ్యసంగతులేమి జరుగలేదు. జర్మను విమానములు మట్టుకు మరుకుగా పనిచేయుచున్నవి. ఉదివారమునాడు తల్లెల్లెల్లెవారు సయము రెండు జెన్సీలు స్వాధీనమీద నుండుబాబులను వేసిరి. ఎక్కువ నవ్వును కలుగలేదు. స్వారిసులో బాంబుల వలన యెక్కువ బాధకలుగుటకు చేయుటకు అనవరతుగ ప్రయత్నము లన్నియుచేసిరి. రెవారమునాడు జర్మను విమానములు జీలుమీద బాంబులు వేసినవి. ఇవి సముద్రములోపడి నందున ఏమివరకు కలుగలేదు.

నూయన్ కాలున.

నూయన్ కాలునమీద కాపలాకాయుచున్న మన విమానములు శత్రువులకు యేమిసవ్వము కిగించలేదు.

ఆఫ్రికా.

దక్షిణ ఆఫ్రికా నేనలు షేయర్ గరీరు మొదలగు వర్మనుప్రదేశములను ఆక్రమించుకొని విజయమును పొందినవి.

కలకత్తా ప్రెస్కోరు.

డిల్లీ మార్చి 23:—డిల్లీ క్రాఫ్టగారికి పరి భాయమైన తరువాత వీరిబడులు విండ్లీగారు టెంపరరీ అడినవల్ల జడ్జిగ నుండురు. జడ్జిగ కాయ్ గారు మార్చి 18 తారీఖునుండి కలవు తీసికొనిరి. వీరిబడులు మ్యాజిస్ట్రేటుగారు ఆక్సింగుగ పనిచేతురు. జడ్జిగ ట్రాన్సాక్ గారికి ఏప్రిల్ 15 వ తారీఖునుండి కలవు యిచ్చిరి. వీరిబడులు కోగారు ఆక్సింగుగ పనిచేతురు.

నామ్యాన్సా సనసభ.

డిల్లీ మార్చి 23:—నేటియదయమున సర్ మాన్మోర్లు బట్టరుగారి యాధిపత్యము క్రిందనామ్యాన్సాసనసభ సమావేశమైనది. కొద్దిమంది సభ్యులుమాత్రమే సభిసలంకరించిరి. 1913 14 వ సంవత్సరము యొక్క విద్యకు సంబంధించిన రిపోర్టు, మున్నగు సభ్యులకు నివేదించిరి. ప్రవ్వోత్తరము లయిన వెనుక, మున్నగు అస్సాములోని మాలీలకు సంబంధించిన రిపోర్టు యొదనకు వెచ్చిరి. ఏనిమాడు చిల్లరనగరణలు చేయబడిన వెనుక, బిల్లు అంగీకరించ బడినది. కూలీలకు సంబంధించిన రిపోర్టుచేర్పాటులను గురించి స్పెక్యుగారు నడిచి, దీనిలోని సభ్యులు చాల పనికిలతో వ్యవహరించు చున్నారని చెప్పిరి.

సముద్రముమీద ఎగుడతిగిరుతురు సభ్యుల మీద విధించు పన్నులకు సంబంధించిన కానమును సభించు బిల్లు కూడ అంగీకరించ బడినది.

విద్యుదచంద్రికా బడులనుతీరవల.

అస్సామి.

మందలి నాలు బహుమతిసలలన్నియు ఏప్రిల్ 20 తేదీలోగా వారికికలయినవి ప్రకటించిరి. ప్రకటించిన పిదప నెంటుమెచ్చున, కోకాలలతో సంబంధించిన intelsకు పరిక్షలు మొదలగు ండలుండుటచే సాకాశమంతగ్రహించెను. కాత్తక వాదమును విన్నవేనెలవనకుతిన జరిమిచి మువన కట్టిరిలుగనుండురు. అట్లుయపుటవల ఇదికాక 30 ఏప్రిలుకు సునివృత్తియున్న వారలకునెన్నుచు వారివర్మముగానియందడు.

చి. సి. రాఘవనాథు చి. సి.

చి. సి. రాఘవనాథు చి. సి.

మదరాసు
22 వ మార్చి 1915

జేముస్. ఆర్. కోట్సు బి.
యన్. సి. వియెకెసు. ఎ.
ఇన్సు సి. ఇ. ఇంజనీరు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

A Whitby Steamer Torpedoed.
Crew Landed.

LONDON, March 23.
The Whitby steamer "Concord" has been torpedoed near the Royal Sovereign Lightship. The crew of twenty-six were landed at Dover.

A British Steamer Bombarded.

LONDON, March 23.
A German aeroplane in the North Sea bombarded for half an hour the British steamer "Elford" conveying wheat from Argentina for the relief of Belgians. She was flying the Relief Commissioner's enormous flag. Cleverness of man steering the steamer in a circle and the approach of a destroyer enabled the steamer to escape. One bomb fell alongside and smashed fittings.

Extension of Cox and Co's Business.

LONDON, March 24.
Messrs Cox and Company and the London and South Western Bank have entered into mutual arrangements for partnership in the extension of business of Messrs Cox & Co. in France.

FRANCE & BELGIUM.

Zeppelin Movements.

Bomb Dropped at Villers-Cotterets.

LONDON, March 23.
PARIS.—A Zeppelin dropped a bomb at Villers-Cotterets yesterday evening.

Alarms at Paris.

An alarm was given in Paris, where lights were extinguished at nine in the evening. People crowded into the streets in spite of Police warnings, but the Zeppelin did not arrive. Lighting was restored at 10.40 at night. Later, there was a second alarm at eleven in the evening. Lights were extinguished on a report that two zeppelins had been sighted over the Oise, one going towards Amiens and the other towards Compiègne.

Consolation for German Defeats.

Bombardment of Civil Hospital.

LONDON, March 22.
PARIS.—Irritated by defeats at La Boisselle, the Germans bombarded the civilian hospital at Albert after an aeroplane had found the range. Five old men were killed and the Mother Superior seriously wounded.

French Aviators' Reply.

To Zeppelin Raid on Paris.

French aviators speedily replied to the impotent Zeppelin raid on Paris and dropped bombs on Sunday, during day and night, on sixteen railways and stations from Belgium to Alsace and Freiburg-Breisgau, also on several aviation grounds, enemy encampments, barracks and ammunition stores, chasing the German aeroplanes.

Bombardment of Rheims.

German Efforts Repulsed.

LONDON, March 23.
PARIS.—Afternoon Communique says enemy has bombarded Rheims and a German aviator dropped bombs on the city, hitting three civilians. We have progressed in Champagne eastward of hill No 196.
The Germans twice delivered violent attacks near Bagatelle in order to recapture the lost ground but were completely repulsed.

RUSSIA.

Fall of Przemyśl.

Rewards Conferred by the Tsar.

LONDON, March 23.
PETROGRAD.—In connection with the Przemyśl victory the Tsar has conferred the second class of the Order of St. George on the Grand Duke Nicholas and the third class of the same order on General Ivanoff, Commander of the besiegers.

Events Prior to the Fall.

A communique prior to the fall mentioned that a fierce artillery fire was in progress round the fortress, and that on Sunday night portions of the garrison again tried to sortie towards the north-east but were driven back within the circle of forts, with heavy losses.

LONDON, March 23.
AMSTERDAM.—An official Vienna announcement says:—Having reached the end of its resources after four and half months' siege, the fortress of Przemyśl has fallen honourably. General von Kusmanek, finding provisions becoming short in the middle of March, decided on a final sortie. The troops, early in the morning of March 19th, sallied beyond the forts and withstood the strong Russian forces for seven hours battle. Numerical superiority forced the Austrians to retreat behind the forts and the Russians on the following night attacked Przemyśl from several sides. The attacks were shattered by the fire of the heroic defenders. There were only three days' provisions left after the sortie, and the Commander was instructed to surrender

TELEGRAMS.

when three days had expired. All war material was destroyed, and an airman from the fortress reports that the commander succeeded in destroying the forts, including guns and ammunition. The enemy will not refuse to recognise the perseverance and gallantry of the heroic defenders. The fall of Przemyśl, with which the supreme command had long reckoned, will not influence the general situation.

Commander's Order.

LONDON, March 23.
PETROGRAD.—General Kumanek, Commander of Przemyśl, issued an order, prior to sortie, calling upon the heroic soldiers to cut a way through the Russian lines and rejoin the Austrian army which was now near them. The order said "Honour of our country forbids us to fall an easy prey to the enemy." Soldiers were given five days' rations and new clothing and boots. Over twenty thousand should have taken part in the sortie. But many refused to obey. Only the 23rd Honved Division 85th, Landwehr Brigade, and 4th Hussars took an active part, but sustained a decisive defeat. Prisoners exceed Russian expectations.

Celebration at Karachi.

KARACHI, March 23.
Celebrating the Russian victory at Przemyśl, the Karachi Brigade to-day has hoisted at full mast the three flags of the principal Allies and has given the place of honour to the Russian flag. The various Municipal buildings are also flying the Russian flag.

Fighting in the Carpathians.

Russians Forcing Their Way.

LONDON, March 22.
PETROGRAD.—A communique states that furious fighting is taking place in the Carpathians on the road to Hartfeld. The Russians are forcing their way with rifle fire and bayonet charges. They captured on Monday 2,500 prisoners.

German attacks at other points in the direction of Muncacs have been repulsed with great loss.

ITALY & AUSTRIA.

Trading with Austria Threatened.

LONDON, March 22.
PARIS.—A Milan message to the "Echode Paris" says that commerce has been interrupted between Italy and Dalmatia, and the Commander of the Italian fleet is reported to have declared he would arrest any ship trading with Austria.

Military Activity at Trieste.

LONDON, March 22.
VENICE.—There is great military activity at Trieste. Tens of thousands of troops, including a number of well-equipped Germans with artillery, are massing, and concentration on the Austrian littoral is proceeding. Men of fifty-two have been called up for training and will be sent to the front in April.

Italian Navy Increased.

LONDON, March 22.
ROME.—In six months 20 submarines have been added to the Italian Navy and 220 aviators have recently received certificates. The Army has three hundred aeroplanes and twenty dirigibles.

AMERICA.

The "Odenwald."

Further Particulars.

LONDON, March 22.
WASHINGTON.—When the "Odenwald" began to take provisions on board, the Inspector of Customs boarded her. He was ordered ashore just before an unsuccessful dash to escape but refused, and was put over the side into a small boat. The cruiser "Kronprinz Wilhelm" has lately been reported not far from Puerto Rico, and it is believed that the "Odenwald" meant to provision her.

American Exports of wheat and flour.

LONDON, March 23.
WASHINGTON.—Experts of the Department of Agriculture consider that the present heavy exports of wheat and flour to Europe cannot continue without endangering home supply. An investigation made on March 1st showed a surplus of ninety one million bushels of wheat above the home requirements whereas at the present rate a hundred and forty million bushels would be exported before the next harvest.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Roll of Honour.

DELHI, March 23.
86th casualty list from France and Belgium contains:—wounded:—I K. G. O Garkhas:—Major H. E. Depping Hepinstall.

War Cable to the Viceroy.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated 2nd March:—

Weather Interruption.

Unfavourable weather again interrupted operations in the Dardanelles and seaplane reconnaissance has been impossible. Damage done to the forts by the bombard-

TELEGRAMS.

ment on the 16th cannot be ascertained, but the Admiralty say the power of the fleet to dominate the fortresses by superior fire seems established and nothing has happened justifying the belief that the cost of undertaking will exceed what was always expected and provided for. The three lost battleships have already been replaced and the strength of the allied fleets in the Aegean is as great as ever and this is without any diminution of our strength in the North Sea and Adriatic. Public opinion recognises the forcing of Dardanelles as a most formidable operation ever undertaken in naval warfare, and we must be prepared to sacrifice still more ships before the object is completely achieved. Land approaches must be occupied by the military and this, particularly on the Asiatic side, will not at first be easily held and there will be danger to our warships all through the Sea of Marmora: but both France and England are determined to see the great operation through and the French Minister of Marine said that the operations would be carried on with renewed energy to the desired end and losses could not influence eventual result.

Nothing done elsewhere will be allowed to detract from the primary duty of driving the German back across Rheim, but the passage through Dardanelles will bring nearer the end, because it will narrow the issue to that of the siege of Germany on which the terms of war will eventually depend.

Russian Communique

describing the successful invasion of the extreme north of Eastern Prussia says:—Memel was defended by two regiments of Landstrum which, after being driven back, mingled with civil population who joined in the fighting. The Russians then bombarded the town and ended its resistance. On the left bank of the Niemen also the Russians are driving back the Germans. In Galicia, the Austrian garrison of Przemyśl made its last effort opening fire on Russian positions and expending an unprecedented amount of ammunition and then made a desperate sortie which was repulsed after enormous losses and before the Russian trenches were reached the Russians captured 78 officers and 3000 prisoners. Fall of Przemyśl is now officially announced in Petrograd and the garrison surrendered.

Nothing Important from Western Theatre.

Nothing important is reported from the western front except the activity of the German aircraft. Early on Sunday morning at least two Zeppelins raided Paris and incendiary bombs were dropped but little damage was done as all the organised precautions had been taken. Aeroplane appeared over Deal on Saturday and dropped bombs which fell harmlessly in sea. Patrol and aeroplane reconnaissance beyond the Suez Canal showed little activity among the enemy. Union forces of South Africa achieved important success on occupying Heiragabir and other places near it in southeastern corner of the German South-west Africa.

All-India Gokhale Memorial.

Preliminary Meeting of the Committee.

DELHI, March 23.
At a preliminary meeting of the All-India Gokhale Memorial Committee, presided over by Mr. Surendranath Bannerjee, held at Metcalfe House, there were present a number of members of the Legislative Council and prominent citizens of Delhi and a few officials, including Sir Syed Ali Imam and Sir William Vincent. It was resolved to request H. H. the Aga Khan to be President of the General Committee, consisting of prominent gentlemen of India. An influential Executive Committee, consisting of the following gentlemen was formed to appeal for subscriptions and co-ordinate efforts with Provincial Committees:—Dr. Rash Behari Ghose, Maharajas of Cozimbazar and Muhamadabad, Sir Fazulbhoj Currimbhoy, Mr. Vijayaragavachari, Pandit Malaviya, R. N. Mudholkar, B. N. Basu, Raja Haranand Singh, Nawab Zulfikar Ali Khan, R. B. Lala Sultan Sahib, K. C. Roy, H. U. Hakim Mahomed Ajmal Khan, Hon. Sardar Ganjan Singh, Lala Wazir Singh, Lala Moti Sagar and Prof. Raghubar Deyal.

Imperial Legislative Council.

DELHI, March 24.
At the meeting of the Imperial Legislative Council this morning Sir Harcourt Butler presided. Attendance was small. Mr. Sharp laid on the table a report on education 1913-14. After interpellations Mr. Clark moved for the consideration of the Assam Labour Bill which was passed with three minor amendments. Mr. Clark alluded to the constitution of the Labour Board and said it was a tentative one. The Bill amending the Sea Customs Act was also passed.

Ag. Appointments in Calcutta High Court.

DELHI, March 24.
Mr. H. Wimsley succeeds Mr. Justice Beauchert as Temporary Additional Judge, Calcutta High Court, upon the latter's confirmation. In the place of Mr. Justice Cox, granted leave from March 18th, Mr. B. B. Newbould officiates, and in the place of Mr. Justice Teunon granted leave from April 15th Mr. F. R. Roe officiates.

Wheat Exports.

CALCUTTA, March 23.
Interviewed to-day, one of the leading wheat merchants said that no surprise was felt at the Government of India's action with regard to wheat exports. It was realised that the Government was bound to do something, and the present step was generally anticipated. Nevertheless details would be awaited with keen interest. He agreed with the view of the Director of Statistics to the Government of India that the Indian wheat crop this year would be exceptionally good. If the Dardanelles were opened and Russian supplies freed there was a prospect of the wheat market regaining normal by June, though there would remain the question as to sufficiency of ships.

TELEGRAMS.

BOMBAY, March 23.

Commenting on the Government Wheat Scheme the "Times of India" says:—It is a political rather than an economic danger which the Government have to face to-day. They have met it by assuming entire control of the export of wheat. Economically there is nothing which could justify such a proceeding but at a time like the present, economic principles, no matter how sound, cannot rule the situation. The general approval given to the Government's action marks the relief which was felt at the decision.

CALCUTTA, March 24.

Announcement of the Government of India's scheme for monopolising the wheat export trade has been received very quietly in Calcutta. The big grain exporting firms are reticent and there is a general feeling that enough is not yet known of the scheme to pronounce as to its merits.

The "Englishman" describes that it is bold and comprehensive.

The "Statesman" says the criticism that the Government are embarking on an unknown sea may prove well-founded.

CALCUTTA.

A Dacoity in Magrahat.

CALCUTTA, March 23.

A Dacoity is reported from Magrahat in the Diamond Harbour district at the house of Babu Parikshit Halder, a landlord, on the night of 22nd. After forcing an entry some of the gang, which numbered 24, ransacked the house, while the remainder, armed with swords and lathis, remained on guard outside. The owner of the house was wounded in attempting to escape with the valuables. Cash and jewellery of considerable value were stolen. Alipore Police have the case in hand.

A FATAL EXPLOSION.

Six Persons Killed.

MYMENSINGH, March 23.

A vague and probably much exaggerated report has been brought here from Sullata, a place some 60 miles from Mymensingh, near the Badla police station, in the Kishoreganj sub-division, of a fatal explosion which occurred the day before yesterday. One account says that an earthen pot was found in a house where it had apparently been placed secretly. A number of people collected and were trying to open it with a bamboo when it exploded killing 6 of them and injuring 12. The matter is being enquired into further. Another version is that bombs were thrown but this seems to be quite without foundation.

Calcutta Municipal Elections.

CALCUTTA, March 23.

The neighbourhood of the Municipal office here was the scene of much excitement to-day owing to the holding of the Calcutta Municipal elections which drew a great number of well-to-do Bengalis from their offices. There were close contests; altogether 14 members were returned unopposed and of the 11 contests 4 were decided and voting will probably continue to-morrow. A feature of the election was the solidarity of Marwari vote.

Mussalmanpara Bomb Case.

Accused Acquitted.

CALCUTTA, March 22.

To-day at the High Court a Special Tribunal, presided over by the Chief Justice and Justices Mukerjee and Holmden, delivered judgment in what is known as Mussalmanpara Bomb Case. In this case Nogenra Nath Sen Gupta, a second year student of the Presidency College, was charged with throwing bombs at a house in Mussalmanpara land occupied by Basanta Kumar Chatterjee, a deputy Superintendent of Police in C. I. D. which killed a head constable and caused serious injuries to three other persons. The accused was found lying on the road with wounds caused by fragments of bombs and it was said that a loaded revolver was found near him. The defence was that the accused while passing along that lane was wounded. Their Lordship acquitted the accused.

Proposed Change in Calcutta High Court.

CALCUTTA, March 22.

The Bengal National Chamber of Commerce have today issued a communication they have addressed to the Bengal Government urging changes in the original side of the Calcutta High Court as preferable to the proposal for establishment of a City Civil Court for Calcutta. Amongst these changes are the appointment of more Judges and the extension of the right of audience to all classes of legal practitioners whether Barristers, Solicitors or Vakils.

Re-trial Ordered in a cheating case.

CALCUTTA, March 24.

In the case of cheating to the extent of about three lakhs of rupees brought against K. M. Kadirkoya Naje, a wealthy Moplah merchant of Calicut, by the Bank of Madras, and in which the accused was acquitted by the Additional District Magistrate of Malabar, the Public Prosecutor having moved the High Court of Madras in revision, a retrial has been ordered, and Mr. A. W. C. Stranack, the late Agent of the Bank, whose absence from the witness box on behalf of the Bank was adversely commented upon by the Magistrate and was one of chief reasons for passing the order of acquittal, will now be examined, and Mr. Stranack who is in England has been cabled for. The case will come up for hearing on the 17th proximo.

PUNJAB.

Dacoities in Muzaffargarh.

LAHORE, March 23.

A correspondent says that Deputy Commissioner of Muzaffargarh has granted license for 14 guns to the Hindus of Leiah. About 125 dacoits have been captured. In one

TELEGRAMS.

case, just decided, to out of six accused were sentenced to 7 years' rigorous imprisonment, and the remaining four to five years. Other cases will be enquired into and tried under Frontier regulations.

Some More Dacoities.

Indian papers continue to report fresh dacoities in the Mozaffargarh district, one at Khanpur Narkha, another at Maruon the 18th instant. One correspondent estimates the total number of reported dacoities at forty-three and the total loss at more than 50 lakhs. A detachment of territorials have gone to the scene and the Deputy Inspector-General of Police Western Circle, the Deputy Commissioner and Assistant Superintendent have been touring in the affected areas where their presence has largely contributed to restore quiet.

H. E. Lord and Lady Willingdon in Lahore.

LAHORE, March 23.

H. E. Lord Willingdon, the Governor of Bombay, and H. E. Lady Willingdon who came here on private visit yesterday left to-day for Peshawar by the Calcutta Peshawar Mail. Their Excellencies, during their stay, visited in company with His Honour the local sights and institutions.

Moulvi Zafar Ali Khan.

Surety Demanded.

LAHORE, March 23.

Some months ago Moulvi Zafar Ali Khan, then Editor of the "Zamindar" newspaper was directed by the Local Government to leave Lahore and to remain in his native village holding no communication with the paper and taking no part in politics or in the public affairs of any sort. Under the new rules framed under the Ingress into India Ordinance, Moulvi Zafar Ali has now been directed to find two sureties of Rs. 10000 each for his due observance of the orders of the Government.

Quiet Situation in the Frontier Province.

LAHORE, March 23.

Rai Bahadur Harjimal of Peshawar who met the Associated Press correspondent reports everything quiet in the Frontier Province. In fact the situation there has been extraordinarily quiet considering the crisis produced by war.

The Lyallpur Agricultural College.

Prize Distribution.

LAHORE, March 23.

In his recent speech on the occasion of prize giving at the Lyallpur Agricultural College the Lieutenant Governor expressed the hope that the new changes in curriculum of the study would ensure the supply of the student of the right stamp in the College and announced a grant of research scholarship of monthly value of Rs. 60 with free tuition and also improved prospects and pay to come into effect from the 1st April next of research and agricultural assistants. (Censored.)

High Price of Food Stuffs.

Grain Compensation in Punjab.

LAHORE, March 23.

A Press communique says:—The Lieutenant-Governor has given careful consideration to the question whether relief afforded to servants of Government on small pay by grant of grain compensation allowance under the existing rules is sufficient in view of the present abnormal prices of stuffs, and he has obtained the sanction of the Government of India to an all-round increase of Re. 1 in the rates admissible under article 72 B of the Civil Account Code whenever the price of common staple food grain is dearer than Re. 1 for 8 seers. This concession will be brought into force from February 1915 and will remain in force while the war continues.

Legal Remembrancer in Punjab

ALLAHABAD, March 23.

The Secretary of State has agreed to the appointment of Legal Remembrancer in the Panjab being included in the Civil Service cadre, graded with the District and Sessions Judges instead of being a separate special appointment. Barristers and Provincial Service officers will still be eligible for appointment.

BOMBAY.

The Aga Khan Hockey Tournament.

BOMBAY, March 23.

The Aga Khan Hockey Tournament begins next week. There are twenty one entries as compared with twenty seven last year, but the entries are not drawn from as wide a field as usual, Jhansi, Bhusaval and Igatpuri being the only teams from mofussil which have entered. Military teams from military stations in India which have provided chief interest in the tournament in the former years will be missed, the only military team entered being R. G. A. Battery, stationed in Bombay.

Council Appointments.

BOMBAY, March 24.

It is understood that appointments to the Executive Council of the Governor of Bombay following on the retirement of Sir Richard Lamb and Mr. Claude Hill's appointment to the Viceroy's Executive Council have now been definitely decided upon and only await the sanction of His Majesty. The Hon. Mr. Hill goes to Delhi next month to relieve Sir Harcourt Butler; but, as at present arranged, he will only act as the member for Education until July, when he will succeed the Hon. Mr. Carlyle as the Member for Revenue and Agriculture. This was the appointment for which he was first designated and it was subsequent to his selection to succeed Mr. Carlyle in July that he was invited to take the acting appointment of Education Membership on Sir Harcourt Butler's departure next month. It is quite possible, therefore, that this arrangement may be made permanent and that instead of going to the Revenue Department Mr. Hill will be invited to retain the Education portfolio when Sir Richard Lamb goes. The vacancy in the Governor's Executive Council will be filled by the Hon. Mr. Car-

TELEGRAMS.

Michael who has been the Chief Secretary to the Local Government, for the past five years and that Mr. W. D. Sheppard who acted for Mr. Hill during the latter's absence on leave for six months last year will take his seat at the Council Board as a permanent Member.

BURMA.

Steamer "Alesia"

RANGOON, March 23.

Before Justice Robinson to-day there was down for hearing the matter of the steamer "Alesia" which was captured in the harbour after war with Germany began and had been here ever since. It came up for court to fix the value of the steamer and in lieu of price to accept undertaking under Rule 1 of Prize Courts Rules. Mr. Clifton on behalf of Graham and Co said his clients had obtained license to wind up the Hansa Co. who were charterers of the steamer. The Court would have to decide if Graham and Co. had locus standis. His honour decided against Clifton and then heard the evidence of Mr. H. Robertson, Chief Engineer and shipping surveyor to the Government of Burma as to the valuation of the steamer. Witness estimated the value at £30000 before the war. Price of ships had gone up considerably since then. The court promised to pass orders after reading the ships papers.

Mr. Gandhi: Hearty Welcome.

Hearty reception was given this evening to Mr. M. K. Gandhi by the citizens of Rangoon at the Victoria Hall which was filled to its utmost. The Hon. U. Hpay presided and an address of welcome was presented to which Mr. Gandhi suitably replied. There was usual garlanding of the distinguished visitor and his wife and songs. Proceedings terminated with the singing of Bande Mataram.

Licenses to work for German Concerns.

RANGOON, March 22.

Special licenses have been issued by the Governor-General authorising Messrs. Balihazar and Son, general merchants, to manage certain land here on behalf of Mr. and Mrs. L. Schweitzer residing in Germany and certain property on behalf of Mrs. Maria Danker in Germany, and authorising N. Patzer to insure and lease the premises of German Club in Rangoon and realise the assets and discharge liabilities.

Application to Trade Refused.

Williams Simpt and Co., Mill Store Suppliers, have been refused application to trade any further in British India.

SOUTH INDIA.

H. E. The Governor's Tour.

According to the Collector's tour programme, His Excellency the Governor will tour in the Nilgiris district from the 12th to the 17th April.

Masulipatam Girls' School.

Prize Distribution.

March 22.—The annual prize distribution of Lady Amptill's Hindu Girls' School and tenth anniversary of the Ladies' Association, Masulipatam, took place on Sunday under the presidency of Sreemathi Sarojini-devi. About seven hundred ladies and girls graced the occasion. The Secretary read the annual reports; then the President distributed silver cups, Kondanalli toys and books among the girls. Sweets, fruit and pan supary were distributed to the girls and ladies. Special prizes were given by Mr. Eageswara Row Pantulu Garu and Mr. Somanchi Nirakantham Garu. The function was a great success under the patronage of friends of education. The meeting was closed with a vote of thanks to the President.

SIND.

Suits Against Soldiers.

Rules by Sind Judicial Commissioner.

KARACHI, March 23.

The Court of the Judicial Commissioner of Sind publishes the following draft rules which will be taken into consideration on the 7th April:—(1) In case of processes served on soldiers the Court should satisfy itself that the soldier has not left India between the date of service and the date of hearing. (2) Suits and execution processes in which Indian soldiers or non-combatants absent on field service may be involved should be postponed, unless the Judicial Officer before whom they come is of opinion that it is to the interest of such soldier or non-combatant that the suit or execution process in question should not be postponed.

Tuberculosis in India.

An Enquiry.

KARACHI, March 22.

Last year the Government of India invited Dr. Arthur Lankester, M.D., London, of the Church Mission Hospital, Peshwar, to undertake an investigation into the serious question of prevalence of Tuberculosis in India and to make suggestions for preventive treatment. Dr. Lankester has lately been on a prolonged tour in South India. He is visiting Karachi in course of his enquiries to consult medical authorities and others as to health conditions prevailing here in connection with his special subject.

Short News.

Her Highness the Senior Maharani of Holkar, with her children and staff, was expected at Ootacamund yesterday.

Telegraph Notice.

Special week end E. F. M. Telegrams at quarter rates will be accepted for Gibraltar & Malta also on same conditions as those notified on 7th January 1915.

జూబులు.

విలేఖకుల ప్రతిపత్తి

విద్యాశ్రేణిలోనివి - ప్రపంచం వారికి విషయములు వివరించుచున్నది.

కోనూరి రంగయ్యగారు, ప్రకటింపలేనంతలకు చింతిలుచున్నాము.

I

గం॥ చుమండల సనాతన ధర్మసభ.

సరసారావు చేటవాసుల కొక మనవి.

అయ్యా,

మన మండలసభలోనివి గతరెండు సంవత్సరముల నుండి బాపట్ల ఒంగోలు పురములలో సనాతన ధర్మ సభలు జలుపంటుచున్నవి. గోదావరి జిల్లాలో గూడ నివియే హిందూ మహాజన సభలను నామములతో జలుగుచున్నవి. ఇవివలె కిట్టి సభలకు సంతకములేకపోయిన, నిష్పక్షపాదు తత్వభలు అత్యవసరములగుచున్నవి. కాబట్టి ప్రతి యధ్యక్షులములను ముందంజ చేయుచున్న మన మండలవాసులు ఈ సంవత్సరము ముందునే ఆహ్వాన సంఘాధికముల నేర్పాటుచేసి ఈ సభను జయప్రదముగ జలుపంటులకు ప్రార్థించుచున్నాం.

మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు, చుమండల.

II

రచనాభూమిలో వివాహపుచ్చము.

అయ్యా,

కృష్ణాజిల్లా పోర్టాండ్ గ్రామములో ఈ చిట్టమును గురించి నిర్ణయమును 20-1-15 తారీఖున నోడల్మీసభ జరిగెను. బ్రహ్మశ్రీ, కొమ్మరాజు సీతయ్యగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. కమ్మంధ పాలెం, జాలపాలెం, దోనేపల్లిడి గ్రామములనుండి బ్రహ్మశ్రీ, కైకాసల లక్ష్మణు సభకు విచ్చేసిరి. సభాదారులు, మాలమాలిలు కూడ కన్యాదానములు, కన్యావివాహములు మొదలుకొట్టు ఈ కాలములో ప్రాధానికాముల ఉన్నవాడగు పుటపరచుమరియు, దేశానధికమరియు, పుత్రుల పుట్టినందున, చివరకు ఈ చిట్టను అంగీకరింపక కష్టము కలయునని ప్రార్థించుచు శ్రీగవర్జుడు గారికి ఒక మహానుభావా పంపుకొనబడియె.

పోర్టాండ్, మృణాళ నారాయణమూర్తి.

III

లగూర గంక

ఈ గంకలోనుండి ఇంతవరకు మూడు బుట్టులు వెలువడినవి. వారికి ప్రతికమును బయలుదేరునది సనాతన ధర్మము వారిని రెండవ బుట్టి ప్రసించెనది. ఒకటి, తొందర పడిన లగూర లేదు. మా వారికి ప్రతిక లేదు. ఆ ప్రతికతో ప్రతిక లేదు. అంతయు కాదు. ఒకసారి వెలువడియిన సనాతనము నందును. కన్నులనంగతి పురస్కరించుకొని "మామతం పోయితి, మామలం పోయితి" అని సనాతన ధర్మము వారిని రెండవ బుట్టి ప్రసించెనది. "అని మాదకముల పుట్టినది. ఎవరికినైనా అభిప్రాయముల కాకిగోల అనుపదములతో బోయితి ఇరువద రెండవ బుట్టి నాగరికతయేనా! లేక సంత సంస్కరణముయొక్క నానాకా! సంఘ సంస్కారముల కలవారి నూర్వవారాయణరావు, మిట్టాడ్డి వెంటిల గుమ్మరావుగారు ఇప్పటి ప్రాధానికా వివాహపుచ్చము కష్టమున్నది. పాపము! ఈ బుట్టి వివరముకాబోలు. సనాతన ధర్మమువారికి గంకల మహాపురుషుల సీ సమానముగ సమానముతో సమ్మతింపగలరు. కాని అది ప్రస్తుత ఇదియెప్పు అన నీతి నూర్చునుచే వారు బంధింపబడి యున్నారు. ఇక రాజపుత్రుల తిట్టి యిమముల బాటించు గాక!

మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు.

VI

ఒక దుస్థితి.

అయ్యా,

అతిథియంకరమైన ఈ సంగతియు ముగిసిన, దేశము నలగానందునని నానెంత ఆతరత పడుచున్నా యదము ముగియు గూడ కాంక్షాభిప్రాయముగాక ఈ సంఘం పంచాంగములను దేశము నొక తగ్గర వైశ్యవలచేతను, పంటలు కట్టిన పంటలకు మరకొన్ని అతిథియంకరమైన పంటలకునీ కలిపియుండ ప్రజలకట్టి అంతాశము పలిగియుండునో నానానగ్గరయేలేదు. ఇట్లుండ రాజవోల తాతాకా

పుట్టికెక్కు గ్రామమున రాక్షస సంఘము ప్రత్యేకమయ్యెనో యన రాక్షసవల గ్రామమునై నన్ని వ్యాపించి ప్రత్యేక-చరితి శుక్రవారం మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సుమారు మారుగృహములను వాతసము గావించినది. ఈ ఇండ్లన్నియు నిరుపేదలగు దేవాంగులు గొల్లలు మొదలగువారియొద్ద యున్నవి. మహాబలంబు వాయు దేవుడుకూడను అన్నికి సహాయుడై చిత్రముగు నుడిగాడ్చుటచే అయిదు నిమిషములలో నాయుండ్ల పన్నిటిని భస్మముగావించెను. ప్రత్యేకమైన వలయులనువచ్చావించి ఒక్కసారిగ నీయిండ్లపన్నిటిని చుట్టూముట్టచే కొన్ని వస్తువులనైన తీసుకొనకయే పాపమా ఇండ్లగలవారలచాకారంబులతో ప్రాణములం గాపాడుకొనట కావలయునని బాధిపోయిరి. ఇందలి యొక వైశ్యుని యింటియందలి అటుకువైశ్యుని కొమ్మరికాయలు రమారమిపదహారు పేలను వెలువెట్టనలతో కాల్చిపోవుచుండగా నావివస్తువూచి కంటకడివైట్టి వగవనివారు తేల్చిరి. కొంతవడికి సాహసము అయ్యెనని చల్లార్చుటకు ప్రయత్నించి అపిన్నచిరి. గ్రామమునందలి వజ్రముల కొందరాయుధులను వారికి అన్నపానీయము లొసంగి యారాత్రి వారిని ఆశ్రయించిరి. ఇదివరలో ఆహ్వాదపుడు రెండుమాడు సార్లు ఈ యిండ్లన్నియు వెలక దహింపబడి రెండు సం॥ రములనుండి కొంచెము స్థిమితముగానున్న ఈ గృహములు ఈ సారి జరిగిన ఈవివస్తుకు కరకొకప్రక్క పడించుచుండ నిరుపేదలగుటచే నెల్లు గృహములు కట్టుకొందుకో ఈహింప శక్యముగాదు. ధర్మములగు ప్రభుత్వమువారు మాగ్రామ నందలి పుంతలలోగల వజ్రముల కొన్నిటిని తాటియాకును వారల కొసంగి సహాయము చేయుదురని కమ్మయిచ్చాము. అట్లు నిరుపేదల నాదరించుట ప్రభుత్వమువారికి సహజ లక్షణముగదా! దయాస్వభూవుడు పరమేశ్వరుడు భీతాకామగు నీ సంగ్రామమున మాపుమాపి దేశమును సుఖసంతోషములందుచు గాక—రాక్షస సంఘ ప్రత్యేక ర శుక్రవారం మధ్యాహ్నము 4 గంటలు.

కన్నలూర జూచిన పురవాసి.

V

పోలీసు శాఖాపరిపాలనము.

అయ్యా,

ఇటీవల పోలీసు హెడ్ క్వార్టర్స్ పోలీసుండి, కానిస్టేబులు వలకును అన్ని తరగతుల యువోగియులకు మోకాటి కణకుండు మరాయిలు సజ్జెయ్యెనున్నారు. ఇందువలన యదివరకు పొడుగాటి, అసగా పొడవులవలకుండు మరాయిలు తొడుగుకొనుచుండిన హెడ్ క్వార్టర్స్ పోలీసుల మార్పు కైగిన యిప్పటిదుస్తులనుధరించి, విచ్చలవిడిగా బహిరంగము లై తిరుగాడుటకు సంకోచించుచున్నట్లు నూచనలగపడెను. వైశ్యవే పట్టుపారముమీద తిరుగాడు కానిస్టేబులకంటె తక్కువరకము గుడ్డల నిచ్చుచున్నార గదా యని, యశేకు లసమ్మతినందుచున్నారనికూడ తోచెను. ఇటువంటిదుస్తుల తో గ్రామాదులకుపోయిన నెరయల లగ్నమెట్లు. ఈవృత్తి గ్రామీణుల చేత వారలకంటె ప్రోత్సాహకరముగా నుండదని నలకా నిష్కర్షలనియున్నది.

ప్రస్తుతము హెడ్ క్వార్టర్స్ పోలీసుల జీతము 15, 17½, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140, 145, 150, 155, 160, 165, 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200, 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280, 285, 290, 295, 300, 305, 310, 315, 320, 325, 330, 335, 340, 345, 350, 355, 360, 365, 370, 375, 380, 385, 390, 395, 400, 405, 410, 415, 420, 425, 430, 435, 440, 445, 450, 455, 460, 465, 470, 475, 480, 485, 490, 495, 500, 505, 510, 515, 520, 525, 530, 535, 540, 545, 550, 555, 560, 565, 570, 575, 580, 585, 590, 595, 600, 605, 610, 615, 620, 625, 630, 635, 640, 645, 650, 655, 660, 665, 670, 675, 680, 685, 690, 695, 700, 705, 710, 715, 720, 725, 730, 735, 740, 745, 750, 755, 760, 765, 770, 775, 780, 785, 790, 795, 800, 805, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 840, 845, 850, 855, 860, 865, 870, 875, 880, 885, 890, 895, 900, 905, 910, 915, 920, 925, 930, 935, 940, 945, 950, 955, 960, 965, 970, 975, 980, 985, 990, 995, 1000, 1005, 1010, 1015, 1020, 1025, 1030, 1035, 1040, 1045, 1050, 1055, 1060, 1065, 1070, 1075, 1080, 1085, 1090, 1095, 1100, 1105, 1110, 1115, 1120, 1125, 1130, 1135, 1140, 1145, 1150, 1155, 1160, 1165, 1170, 1175, 1180, 1185, 1190, 1195, 1200, 1205, 1210, 1215, 1220, 1225, 1230, 1235, 1240, 1245, 1250, 1255, 1260, 1265, 1270, 1275, 1280, 1285, 1290, 1295, 1300, 1305, 1310, 1315, 1320, 1325, 1330, 1335, 1340, 1345, 1350, 1355, 1360, 1365, 1370, 1375, 1380, 1385, 1390, 1395, 1400, 1405, 1410, 1415, 1420, 1425, 1430, 1435, 1440, 1445, 1450, 1455, 1460, 1465, 1470, 1475, 1480, 1485, 1490, 1495, 1500, 1505, 1510, 1515, 1520, 1525, 1530, 1535, 1540, 1545, 1550, 1555, 1560, 1565, 1570, 1575, 1580, 1585, 1590, 1595, 1600, 1605, 1610, 1615, 1620, 1625, 1630, 1635, 1640, 1645, 1650, 1655, 1660, 1665, 1670, 1675, 1680, 1685, 1690, 1695, 1700, 1705, 1710, 1715, 1720, 1725, 1730, 1735, 1740, 1745, 1750, 1755, 1760, 1765, 1770, 1775, 1780, 1785, 1790, 1795, 1800, 1805, 1810, 1815, 1820, 1825, 1830, 1835, 1840, 1845, 1850, 1855, 1860, 1865, 1870, 1875, 1880, 1885, 1890, 1895, 1900, 1905, 1910, 1915, 1920, 1925, 1930, 1935, 1940, 1945, 1950, 1955, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050, 2055, 2060, 2065, 2070, 2075, 2080, 2085, 2090, 2095, 2100, 2105, 2110, 2115, 2120, 2125, 2130, 2135, 2140, 2145, 2150, 2155, 2160, 2165, 2170, 2175, 2180, 2185, 2190, 2195, 2200, 2205, 2210, 2215, 2220, 2225, 2230, 2235, 2240, 2245, 2250, 2255, 2260, 2265, 2270, 2275, 2280, 2285, 2290, 2295, 2300, 2305, 2310, 2315, 2320, 2325, 2330, 2335, 2340, 2345, 2350, 2355, 2360, 2365, 2370, 2375, 2380, 2385, 2390, 2395, 2400, 2405, 2410, 2415, 2420, 2425, 2430, 2435, 2440, 2445, 2450, 2455, 2460, 2465, 2470, 2475, 2480, 2485, 2490, 2495, 2500, 2505, 2510, 2515, 2520, 2525, 2530, 2535, 2540, 2545, 2550, 2555, 2560, 2565, 2570, 2575, 2580, 2585, 2590, 2595, 2600, 2605, 2610, 2615, 2620, 2625, 2630, 2635, 2640, 2645, 2650, 2655, 2660, 2665, 2670, 2675, 2680, 2685, 2690, 2695, 2700, 2705, 2710, 2715, 2720, 2725, 2730, 2735, 2740, 2745, 2750, 2755, 2760, 2765, 2770, 2775, 2780, 2785, 2790, 2795, 2800, 2805, 2810, 2815, 2820, 2825, 2830, 2835, 2840, 2845, 2850, 2855, 2860, 2865, 2870, 2875, 2880, 2885, 2890, 2895, 2900, 2905, 2910, 2915, 2920, 2925, 2930, 2935, 2940, 2945, 2950, 2955, 2960, 2965, 2970, 2975, 2980, 2985, 2990, 2995, 3000, 3005, 3010, 3015, 3020, 3025, 3030, 3035, 3040, 3045, 3050, 3055, 3060, 3065, 3070, 3075, 3080, 3085, 3090, 3095, 3100, 3105, 3110, 3115, 3120, 3125, 3130, 3135, 3140, 3145, 3150, 3155, 3160, 3165, 3170, 3175, 3180, 3185, 3190, 3195, 3200, 3205, 3210, 3215, 3220, 3225, 3230, 3235, 3240, 3245, 3250, 3255, 3260, 3265, 3270, 3275, 3280, 3285, 3290, 3295, 3300, 3305, 3310, 3315, 3320, 3325, 3330, 3335, 3340, 3345, 3350, 3355, 3360, 3365, 3370, 3375, 3380, 3385, 3390, 3395, 3400, 3405, 3410, 3415, 3420, 3425, 3430, 3435, 3440, 3445, 3450, 3455, 3460, 3465, 3470, 3475, 3480, 3485, 3490, 3495, 3500, 3505, 3510, 3515, 3520, 3525, 3530, 3535, 3540, 3545, 3550, 3555, 3560, 3565, 3570, 3575, 3580, 3585, 3590, 3595, 3600, 3605, 3610, 3615, 3620, 3625, 3630, 3635, 3640, 3645, 3650, 3655, 3660, 3665, 3670, 3675, 3680, 3685, 3690, 3695, 3700, 3705, 3710, 3715, 3720, 3725, 3730, 3735, 3740, 3745, 3750, 3755, 3760, 3765, 3770, 3775, 3780, 3785, 3790, 3795, 3800, 3805, 3810, 3815, 3820, 3825, 3830, 3835, 3840, 3845, 3850, 3855, 3860, 3865, 3870, 3875, 3880, 3885, 3890, 3895, 3900, 3905, 3910, 3915, 3920, 3925, 3930, 3935, 3940, 3945, 3950, 3955, 3960, 3965, 3970, 3975, 3980, 3985, 3990, 3995, 4000, 4005, 4010, 4015, 4020, 4025, 4030, 4035, 4040, 4045, 4050, 4055, 4060, 4065, 4070, 4075, 4080, 4085, 4090, 4095, 4100, 4105, 4110, 4115, 4120, 4125, 4130, 4135, 4140, 4145, 4150, 4155, 4160, 4165, 4170, 4175, 4180, 4185, 4190, 4195, 4200, 4205, 4210, 4215, 4220, 4225, 4230, 4235, 4240, 4245, 4250, 4255, 4260, 4265, 4270, 4275, 4280, 4285, 4290, 4295, 4300, 4305, 4310, 4315, 4320, 4325, 4330, 4335, 4340, 4345, 4350, 4355, 4360, 4365, 4370, 4375, 4380, 4385, 4390, 4395, 4400, 4405, 4410, 4415, 4420, 4425, 4430, 4435, 4440, 4445, 4450, 4455, 4460, 4465, 4470, 4475, 4480, 4485, 4490, 4495, 4500, 4505, 4510, 4515, 4520, 4525, 4530, 4535, 4540, 4545, 4550, 4555, 4560, 4565, 4570, 4575, 4580, 4585, 4590, 4595, 4600, 4605, 4610, 4615, 4620, 4625, 4630, 4635, 4640, 4645, 4650, 4655, 4660, 4665, 4670, 4675, 4680, 4685, 4690, 4695, 4700, 4705, 4710, 4715, 4720, 4725, 4730, 4735, 4740, 4745, 4750, 4755, 4760, 4765, 4770, 4775, 4780, 4785, 4790, 4795, 4800, 4805, 4810, 4815, 4820, 4825, 4830, 4835, 4840, 4845, 4850, 4855, 4860, 4865, 4870, 4875, 4880, 4885, 4890, 4895, 4900, 4905, 4910, 4915, 4920, 4925, 4930, 4935, 4940, 4945, 4950, 4955, 4960, 4965, 4970, 4975, 4980, 4985, 4990, 4995, 5000, 5005, 5010, 5015, 5020, 5025, 5030, 5035, 5040, 5045, 5050, 5055, 5060, 5065, 5070, 5075, 5080, 5085, 5090, 5095, 5100, 5105, 5110, 5115, 5120, 5125, 5130, 5135, 5140, 5145, 5150, 5155, 5160, 5165, 5170, 5175, 5180, 5185, 5190, 5195, 5200, 5205, 5210, 5215, 5220, 5225, 5230, 5235, 5240, 5245, 5250, 5255, 5260, 5265, 5270, 5275, 5280, 5285, 5290, 5295, 5300, 5305, 5310, 5315, 5320, 5325, 5330, 5335, 5340, 5345, 5350, 5355, 5360, 5365, 5370, 5375, 5380, 5385, 5390, 5395, 5400, 5405, 5410, 5415, 5420, 5425, 5430, 5435, 5440, 5445, 5450, 5455, 5460, 5465, 5470, 5475, 5480, 5485, 5490, 5495, 5500, 5505, 5510, 5515, 5520, 5525, 5530, 5535, 5540, 5545, 5550, 5555, 5560, 5565, 5570, 5575, 5580, 5585, 5590, 5595, 5600, 5605, 5610, 5615, 5620, 5625, 5630, 5635, 5640, 5645, 5650, 5655, 5660, 5665, 5670, 5675, 5680, 5685, 5690, 5695, 5700, 5705, 5710, 5715, 5720, 5725, 5730, 5735, 5740, 5745, 5750, 5755, 5760, 5765, 5770, 5775, 5780, 5785, 5790, 5795, 5800, 5805, 5810, 5815, 5820, 5825, 5830, 5835, 5840, 5845, 5850, 5855, 5860, 5865, 5870, 5875, 5880, 5885, 5890, 5895, 5900, 5905, 5910, 5915, 5920, 5925, 5930, 5935, 5940, 5945, 5950, 5955, 5960, 5965, 5970, 5975, 5980, 5985, 5990, 5995, 6000, 6005, 6010, 6015, 6020, 6025, 6030, 6035, 6040, 6045, 6050, 6055, 6060, 6065, 6070, 6075, 6080, 6085, 6090, 6095, 6100, 6105, 6110, 6115, 6120, 6125, 6130, 6135, 6140, 6145, 6150, 6155, 6160, 6165, 6170, 6175, 6180, 6185, 6190, 6195, 6200, 6205, 6210, 6215, 6220, 6225, 6230, 6235, 6240, 6245, 6250, 6255, 6260, 6265, 6270, 6275, 6280, 6285, 6290, 6295, 6300, 6305, 6310, 6315, 6320, 6325, 6330, 6335, 6340, 6345, 6350, 6355, 6360, 6365, 6370, 6375, 6380, 6385, 6390, 6395, 6400, 6405, 6410, 6415, 6420, 6425, 6430, 6435, 6440, 6445, 6450, 6455, 6460, 6465, 6470, 6475, 6480, 6485, 6490, 6495, 6500, 6505, 6510, 6515, 6520, 6525, 6530, 6535, 6540, 6545, 6550, 6555, 6560, 6565, 6570, 6575, 6580, 6585, 6590, 6595, 6600, 6605, 6610, 6615, 6620, 6625, 6630, 6635, 6640, 6645, 6650, 6655, 6660, 6665, 6670, 6675, 6680, 6685, 6690, 6695, 6700, 6705, 6710, 6715, 6720, 6725, 6730, 6735, 6740, 6745, 6750, 6755, 6760, 6765, 6770, 6775, 6780, 6785, 6790, 6795, 6800, 6805, 6810, 6815, 6820, 6825, 6830, 6835, 6840, 6845, 6850, 6855, 6860, 6865, 6870, 6875, 6880, 6885, 6890, 6895, 6900, 6905, 6910, 6915, 6920, 6925, 6930, 6935, 6940, 6945, 6950, 6955, 6960, 6965, 6970, 6975, 6980, 6985, 6990, 6995, 7000, 7005, 7010, 7015, 7020, 7025, 7030, 7035, 7040, 7045, 7050, 7055, 7060, 7065, 7070, 7075, 7080, 7085, 7090, 7095, 7100, 7105, 7110, 7115, 7120, 7125, 7130, 7135, 7140, 7145, 7150, 7155, 7160, 7165, 7170, 7175, 7180, 7185, 7190, 7195, 7200, 7205, 7210, 7215, 7220, 7225, 7230, 7235, 7240, 7245, 7250, 7255

ఆంధ్రదేశరూపకము. పేజీ ౧-8-౦

తెలుగులో నిద్రాపకము నాటకములకు లక్షణములేదు. ఇది సంస్కృతమునందు కలిగింపబడినది. ఇందు కథావిధానపద్ధతి, అంకలిప్తాంభాది నిర్ణయము, నాయకానాయకాది లక్షణము, పాత్రముల యాచిత్యము, రసవిర్ణయము, శృంగారాదిరసములవిభాగము, మొదలగు నెల్లరూపక భర్తృమునుదెబ్బ నాలుగు ప్రకరణములుగలవు. అనేకములయిన ప్రాచీనవివరములనుండి గ్రహణములయిన పద్యములు దాహరింపబడినవి. నాటకాదిరచనమున కిది మిక్కిలి యుపయుక్తము.

మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రి, కి సామిప్పిల్లివిధి, తిరువల్లిక్కేళి, మదరాసు.

కస్తూరి.

వివర్జరములకు, కలరాకు, సంగి గాలింత కోగములకు, నాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న

ప్రియముగలదేకను, నవరస సుయములందు దొరకుట దుస్సరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావునండి కొనినవారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా లొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోస పోరు తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనండిపో. 6 & 7, తంబు సెట్టివిధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

మదన కామేశ్వరలేఖ్యము.

ఇది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును, కలిగించును. (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తుక, కుక్షనప్తము, అతి మూత్రమును ఖండించును. (3) రక్తమును కృత్రవరచి వృద్ధిబొందించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యౌవనమును నిండించును 2 డబ్బీలుచాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు. 1-0-0

పాలనుగంధి లేఖ్యము:- సవామేహము, మేహములు, పాడలు, పుండ్లు, పొట్టురాంటలు, యితర చర్మరోగములు, కీళ్ల నొప్పులు, రసదోషము, మొదలగువాటలకు 4 డబ్బీతో నిర్మూలము చేయును. 20 తుల. డబ్బీ రు 1-4-0 (4 డబ్బీ రు 4-8-0)

ఘనసారచంపి:- ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు, మొదలగు అంతు (నెయి) రోగములను, మూత్రపుండును ప్రావమును తక్షణమే మాన్పును. 2 డబ్బీలుచాలును. డబ్బీ రు 1-4-0.

సుకేశరంజని తలనూనె:- ఇది మిగుల పరిమళము గలిగి పూలవాసనను గుప్పించుకొట్టుచుండును. సీసా రు 0-8-0 మాక్యాట్లాగు ఉచితము. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. 6 రూ. వైబడిన ఆర్డర్లకు రు 1-కి 0-2. కవివానిచ్చెదము. పి. కి. ఎ అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసునూర్చి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందిందో మనుజులస్థితి మొదలు నెట్లుండే? కులభేదములేకలిగి? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మాయమౌవో? అచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రే? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. తెలిమిగుల గులభము. మంచికొకితములనై ముద్రింపబడి నిండు క్యాళికో బైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు మెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణ తే. వలయువారి చిరునామాకే వ్రాయవచ్చును. (4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకున, వాటిని బాగుచేయ గలుగు తోపేయదు నిచ్చుటకున మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేజీ భాగములు యేయేపనులచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాజేయు 5 పేరులను యాయంతముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ వొకవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సుమిచ్చించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. ఏప్రల్ నెల మొదటి 7 తేదిలోగా ధరకావులుపంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకవోటు దొరకగలదు. ఈక్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

యుద్ధము-ఆంగ్లేయరాజ్యము

దామర్ల-కె. వే. నరసయ్యచే వ్రాయబడి దివాన్ బహదూర్ డాక్టర్ సర్ యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు అనుగ్రహించిన ఉపోద్ఘాతముతోడ చిన్నపురి గవర్నరు లాండ్ కో. పెన్ ట్ లెన్ డ్ మహాసీయునకు అంకితము చేయబడినది.

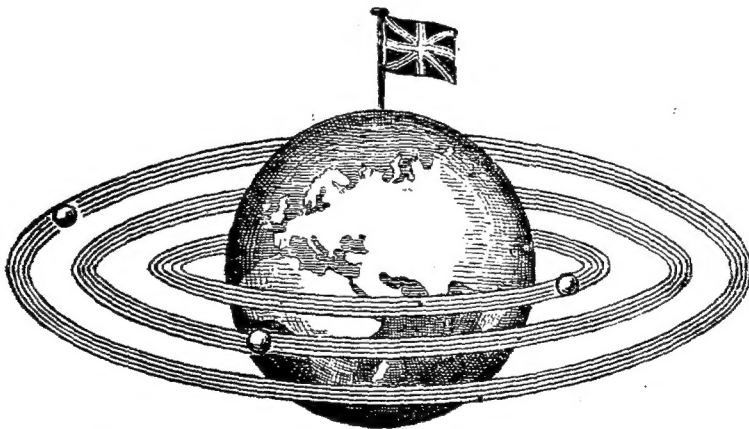
ఈ పుస్తకమున నిస్సంకు విరోధాలో జరుగుచుండు యుద్ధముయొక్క యధార్థ సమాచారములున్న అనేక సవోధములగు విషయములున్న గలవు. యుద్ధమున గూర్చిన యధార్థ వస్త్రమానము లందఱును జక్కగ నెఱుంగుటకై పుస్తకము మహాపాఠశాలకేమైనదని వైస్రాయ్ సహా గవర్నర్ లును, కాన్సిల్ మెంబర్లును, హైకోర్టుజడ్జి జీలును కలకాలాధీశులును ఇంక ననేకమహాసీయులును యోగ్యతాపూరితనిచ్చి యున్నారు.

ఈచరిత్రము ఇంగ్లీషునందు అరవమునందును నన్నొత్రింపబడి యున్నది. ప్రతి యొకటికిని నెల ఆకాటు 0.8-0 తపాలాకులి ప్రత్యేకము. పుస్తకములు దొరకెడివోటులు:-

1. పు. వె. సుందరరామయ్య: 9, అవధానం రామస్వామయ్య వీధి, ప్రాంతవాకలశేట, మదరాసు.
2. టి. నాగసుబ్రహ్మణ్యరావ్ బ్రదర్స్: కి, కొండిసెట్టి వీధి టిన్నె వెల్లిప్రెట్టే: టివాక్ డ్రం, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

ప్రపంచయుద్ధము.

ఘనమోరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగ్రణులభావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహముననే భారలాపచుండు జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా నాక్షాత్ కాలక్షేర పునివలె వినబడియుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయా దేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి.

త్వరతేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడ కిగుగుచు వ్యాపారవాసలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు హేతువైన ఎవడనను జూచియుందురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టించి జేసిన అనాగతములను జూచి యుందురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జర్మనీ చక్రవర్తులనున్న మహోద్ధన మశ్వాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువై యుండెడి జర్మని ఆఫ్రికా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుందురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నౌకానాయకులనున్న, నాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుందురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనినెల. 1 రూపాయ.

షరా.-యుద్ధమూంధమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మౌనికట్టల జాట్టి నలగక భద్రముగాజేరునట్లు పంపెదము. వేటికే వ్రాయండి!

విలాసము:- గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

త్వర సమయము!

కొద్ది పక్షమే గలవు!

మంచి సమయము!

ఐరోపా ఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటి భాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధ చరిత్రము అందరికీ తెలియజేయుటకు ముఖ్యమైనది. మేము ప్రకటించిన ప్రకారము ప్రతి సంవత్సరమునూ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రతిభింబ రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచ యుద్ధమును లోకమునకు యావత్తు యుద్ధముని విక్రయించు అంద్రగ్రంథము కాదు. నిజముగా "ఐరోపా ఖండము" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధ కారణములను అందరు చక్కగా తెలుసుకుటకు జర్మని యుద్ధము మొదలై పుట్టివరకు జరిగిన విషయము లిందున్నవి. ఐరోపా యుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుసుకొనుటకు ఈ మొదటి భాగమునందు వెలుపడదిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా హంగరీల నిర్మాణము. గత శతాబ్దమున ఐరోపాలో గలిగిన మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యేకమత్యమందించుట. ఆస్ట్రియా ఏకాధిపత్యములో మారుబాటలు. జర్మని యేకాధిపత్యము ఉచ్చదశకు చేరుట, ఆధికారిక బృందము, రాజకీయము. గ్రేట్ బ్రిటన్ జర్మనియు చేసిన పోరాటాటిలు. బాలకన్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు. ఐరోపా సార్వభౌముల యుద్ధ ప్రయత్నములు. ఆస్ట్రియా యుద్ధరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుద్ధ ప్రయత్నములు. సార్వభౌములారంభించిన మహా యుద్ధ వివరణములు గలవు.

ఐరోపా చరిత్రము నింతటి పులముగా నిజకారణ సహితముగా తెలుసుకు నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కి చెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారికి విషయముల సత్య సత్యములు తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలలో చిత్రములును, 6 భూగోళ చిత్రములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే తెలియజేయుటకు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డర్ చేయవలసిన చక్కని ప్రతిమలు గలవు మాచిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సారాపరిలా.

ఇది దేహమునందు బుట్టు తెల్లగుండలను మరియు సకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ పోట్లు, సాత వాయువు పోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారము వలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్మమునకు కంటిని గలిగించును. నాడికెంతు వులకు పుట్టినది గలించును. తెల్లగుండల వృద్ధి చేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసానుండును వాడిన తోడనే శరీరములో నెవవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కృష్ణంకుమందు:— ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతము ధువల్లి (త్రాగుటకు మందు, నాగవల్లి తైలము వైపులకు ముంగు. ఈ రెండుకలిసి కలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శిలనొప్పుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల బాపును.

చర్మపుర్రొప్పుల బారదోలును. పోట్ల పోగొట్టును.

చర్మముపై గాచిన లోపలికి గొప్పించి

లోపలి నొప్పులు నయము చేయును.

మహాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషాచిట్ట చూచి కొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము వ్రాచ్య దేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధము చేయబడిన లోక వ్యాప్తి నైననుండు. ఇప్పుడు ధివురు తయారగుచున్న క్రొత్త మందుగాదు. వదియైదేండ్లుగా దేశమునందు వంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ప్రేసిడెన్సీ, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు సెట్టిపేడి, చెన్న పట్టణము.

తామర తైలము

మా తామర తైలము ఒక్కడబ్బా

ను ఆరు అణాలకు

కొని నాలుగైదు

సారులు రాచింద

డల తామర నిర్మలముగును. నయము

కాని యెడల మీ

ఆరణ్యాలు తీసి

తీసికొన వచ్చును.

తేట, గుర్రద, ఏనుగుగడ్డ మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధ పడినవారు దీనివలన తత్తామే సుఖమును పొందిరి వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0. అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు సెట్టిపేడి, మదరాసు.

ధర్మాసనములు.

అర్జునచేర వెంటనే పురమాయించి 8 రోజులలో పంపబడును. అన్ని రకములకును పొడగు వెడల్పులు సమము. అం 18 ల వెడల్పుగలది రు 1-0-0 22 అం 1-4-0; 24 అం 1-8-0. అదే రెండుకోటల అల్లికతో 2-8-0 మే 10-0-0 ల వలకును విలువగలది పట్టుతో కదురవ్యముగా నేయింపగలము. వివరములు తెలియఁగోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. పోస్టేజీ టెంకా నియ్యవచ్చురలేదు.

విశ్వనిఘంటువు.

పలువురు వ్యాఖ్యానములయందు వాడుచుండుటచే ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ప్రతిపదటీకతో ముద్రించితిమి. 520 పేజీల గ్రంథము. వెల 2-8-0 పోస్టేజీ టెంక.

కవికల్పలత.

దీనినొక్కసారి చదివినవారికి కవిత్వరహస్యము తెల్లను గరతలావలకములై యుండును. అచ్చులో నున్నది.

గరిమెల్ల సోమయాజి శర్మ.

కోటిపల్లి-గోదావరి జిల్లా.

మంచి సమయము! వనోపధి సారాపరిలా! వనోపధి సారాపరిలా!

ఈ పంచల కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్డర్ చేయుటకు. కోర్సుని కోర్సు ప్రకారము అను గ్రంథముకటి ఇశాను

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచల కర్మపడినందు వస్తుతం భరణ తగిలించుకొన్నాము.

వాచకలారా! కృంగారమున్ను నాగరికతయున్ను గల మేలైన జపాక పట్టుపంచలు వండుగడినందు అను

దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పోగా మిగతొడ్డి పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరువు, కచ్చ

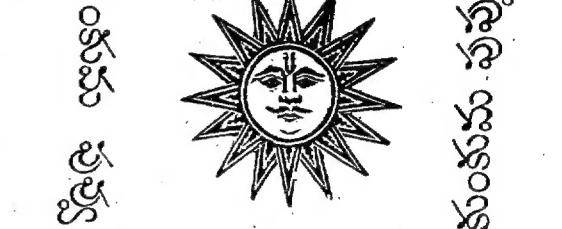
అకువచ్చు, రోజు, మేనువ్వుం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ్ సీయమైనవి, త్వరపడు.

రక్తమారనిడివిన్ని 2 1/2 మారు వెడల్పుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... -0-40

డిటా రెండుపంచల కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇశాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,

కి, కందపు మొదలిపేడి, తిరువల్లి క్షే.టి, మదరాస్.

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావడ్డ దొరకును. కొనువారు సూర్యమా గురు గమనింపుడు.

కరస్పాండెట్లు మొదలగు నవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అందు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణా జిల్లా

బే గం సా హి స్తో వ్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక శుద్ధము గాను యెటువంటి మచ్చలు లేకయు ను బాధ లేక యును నిక సంయమ. చర్మముయొక్క ర్విభావ మైన రంగును కాతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్)

ఇది ఒకటి. వెల 8 బిల్లలు పెట్టె 1కి 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అ. ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ నెం 5 బందరపేడి మదరాసు.

ఇంటిసామానుల అమ్మకము.

4 వ ఏళ్ళు 1915 వ తేదీ ఆదివారమునా ఉదయమున 8 1/2 గంటలకు టంగుపాలసీధి (మింటుస్టీటు) లో నున్న 438 సంబరగల ఇంటిసామానులన్నియును వేలము చేయబడును. కొనినవా రా ఇంటినివేడగొట్టి ఆసామానులను తీసికొనిపోవలెను. 27 వ తేదీనిగాని ఆ ప్రాంతమునగాని ఆ ఇల్లను చూడగోరు వారు చూచుకొనవచ్చును. ఇంక నిశ్చరవిషయములను తెలియ గోరువా రిదిగువ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

టి. స్వామినాధపిళ్ల,

118 పరశువాకము హోలోడ్డు, వేపేరి, మదరాసు.